Kiszelovics és Társa Településtervező Kft.

Iroda: 5000 Szolnok, Szántó krt. 52. I. lh. II/5
Tel/fax: 56/343-279

Sz.: 13/2018.

TISZAROFF

KÖZSÉG

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

2018. December hó

Aláírólap

Tiszaroff Község
Településfejlesztési Koncepció munkarészéhez

Vezető településrendező tervező:

Kiszelovics Ildikó
TT-16-0238
településmérnök, városépítési
városgazdasági szakmérnök

Szolnok, 2018. december hó

TISZAROFF KÖZSÉG TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

Tartalomjegyzék

Tiszaroff Község településfejlesztési koncepciójához

Bevezetés
1. JÖVŐKÉP
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan
1.2. A település jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan
1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése
2. CÉLOK
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok megvalósítása
2.2. Részcélok és beavatkozások területei egységének meghatározása
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata
2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATHOZ
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjének és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésre
4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE
4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer
4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

Bevezetés

Tiszaroff Község településfejlesztési koncepciója, a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről" alapján készül.

A község településfejlesztési koncepciója egy hosszú távra szóló dokumentum, amely kijelöli a település elérendő jövőképét a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan. A koncepció meghatározza a település átfogó fejlesztését szolgáló célkitűzéseket, az azokhoz kapcsolódó részcélokat. Továbbá a koncepció meghatározza a településfejlesztés alapelveit. A 2014 - 2020-as európai uniós tervezési időszakra való felkészülésben fontos szerepe van a megfelelő módon előkészített, megalapozott településfejlesztési terveknek, így a településfejlesztési koncepciónak.

A településfejlesztési koncepció kidolgozását egy részletes megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés) előzi meg. A koncepcióban kijelölt fejlesztési irányok a megalapozó vizsgálatban feltárt adottságok és a hosszú távon elérni kívánt állapot közötti utat jelölik ki.

A településfejlesztési koncepció egyeztetése és elfogadása a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, valamint Tiszaroff Község Önkormányzata Partnerségi egyeztetési szabályzata alapján történik.

Tiszaroff Község önkormányzata a partnerségi egyeztetés alapján a településrendezési terv keretein belül készülő településfejlesztési koncepció társadalmasítása érdekében a helyben telephellyel rendelkező nagyobb vállalkozókat, gazdasági társaságokat, civil és társadalmi szervezeteket közvetlen megkeresés útján értesítette a készülő koncepcióról. A partnerségi szabályzat alapján a település lakossága részére külön fórum került megrendezésre, ahol a településfejlesztési koncepció tartalma került bemutatásra és a fejlesztésekkel kapcsolatos elképzeléseket elmondhatták, valamint véleményezési idő alatt írásban is ismertethették fejlesztési elképzeléseiket.

Az egyeztetésen megvitatott fejlesztések, elképzelések, javaslatok a fejlesztési koncepcióba beépítésre kerültek.

Jogszabályi háttér

Tiszaroff Község településfejlesztési koncepciójának összeállítását helyzetfeltáró, elemző és értékelő munkafázisok alapozták meg. E fejlesztési dokumentumok elkészítésének alapja a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) kormányrendelet illetve a Belügyminisztérium által kiadott „Útmutató a kis- és középvárosok számára az integrált településfejlesztési stratégia 2014 – 2020 elkészítéséhez" című segédlet. A koncepció összhangban van az Európa 2020 európai növekedési stratégiával, az Európai Unió 2014 – 2020-ra meghatározott Tematikus célkitűzéseivel, a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióval, a Magyar Növekedési Tervvel és Jász – Nagykun - Szolnok Megye Területfejlesztési Koncepciójával.

- **Az EU 2020-as céljai:** energiahatékonyság növelése; megújuló energiaforrások arányának növelése; CO2-kibocsátás csökkentése; foglalkoztatás növelése; szegénység elleni küzdelem, társadalmi leszakadás megállítása, felzárkózás lehetősége

- **A kohéziós politika 11 tematikus célja:**
  1. Kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése
  2. Információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és ezek minőségének fejlesztése
  3. Kis- és közepes vállalkozások, agrárszektor és halászati szektor versenyképességének fejlesztése, vízkultúrák támogatása
  4. Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás elősegítése minden ágazatban
  5. A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése és kockázat-megelőzés és –kezelés
  6. Környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése
  7. A fenntartható közlekedés fejlesztése és a kulcs hálózati infrastruktúrák szűk keresztmetszeteinek feloldása
  8. A foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása
  9. A társadalmi befogadás segítése és a szegénység elleni harc
  10. Befektetés az oktatásba, készségekbe és az élethosszig tartó tanulásba
  11. Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás
- **314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet**
- **1600/2012.(XII.17) Korm. határozat**
- **az Országos Fejlesztéspolitikai és Területfejlesztési Koncepció célrendszere (OFTK)**
- **a Terület- és településfejlesztési Operatív Program (TOP) célrendszere,**
- **Jász – Nagykun - Szolnok megye területfejlesztési koncepciója,**
- **Jász – Nagykun - Szolnok megye területfejlesztési programja.**

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan

A jövőkép Tiszaroff Község hosszútávon bekövetkező víziója, azt az ideális állapotot határozza meg, amelyet a település 2030-ra szeretne elérni. Tiszaroff egy erősödő, vonzó, versenyképes település, amely gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból is fenntarthatóan és harmonikusan fejlődik, természeti, környezeti adottságait kihasználva nyugodt életteret biztosít és a turisztikai vonzerők kihasználásával a térség egyik turisztikai célterületévé válik.

Tiszaroff Község jövőképe egy jó természeti adottságokkal rendelkező, vonzó település, mely ipari és szolgáltató vállalkozásoknak helyet adó, agrár hagyományokat folytató, korszerű állattartó telepekkel és jelentős mezőgazdasági területekkel rendelkező külső eladásra termelő, a megújuló energiákat használó település, új gazdasági létesítményekkel, idegenforgalmi szempontból jelentős beruházásokkal, térségi jelentőségű intézményrendszerrel és élhető, nyugodt települési környezettel, kiemelkedő turisztikai desztinációkkal.

A település gazdasági erejét, az élhetőbb település megteremtését korlátozza a munkalehetőségek és a munkaerőt megtartó munkahelyek alacsony száma.
A településfejlesztés elsődleges céljai közé tartozik a munkahelyek teremtése és megőrzése, a helyben lévő gazdasági vállalkozások fejlesztése, új gazdasági létesítmények letelepedésének

elősegítése, a mezőgazdasággal és állattenyésztéssel foglalkozó vállalkozások fejlesztésének ösztönzése és egyéb munkahelyteremtő vállalkozások támogatása.
Tiszaroff legfontosabb potenciálja a természeti környezet, a Tisza közelsége, a jó minőségű termőföld, az állattenyésztési és agrár hagyományok. A hagyományokkal rendelkező állattartó telepek fejlesztése, korszerűsítése és újabb állattartó telepek létesítése. A versenyképes mezőgazdasági vállalkozások ösztönzése, az agrárszférához kapcsolódó egyéb feldolgozóipar megteremtése, fejlesztése. Továbbá a megtermelt takarmány felhasználása és az állattenyésztéshez kapcsolódó feldolgozóipar fejlesztése.
A versenyképes gazdasági vállalkozások ösztönzése, újabb üzemek létrehozása, az ipari termelés volumenének növelése, újabb munkahelyek teremtése kiemelt feladat.
Szorgalmazni kell a mezőgazdaság és a feldolgozóipar együttműködését.
A meglévő táj megőrzése, a kialakított természeti környezet fenntartása is kiemelt feladat, ezen belül pedig a település legjelentősebb természeti értékének a Tiszának, mint turisztikai célterültnek a további természetbarát fejlesztése. A települési élettér rendezése, fejlesztése, a zöldfelületek fenntartása, a Tiszához kötődő idegenforgalmi kínálat színesítése és a nyugodt települési környezet fejlesztése elsődleges prioritású.
A település elérendő céljai között szerepel az épített környezet elemeinek, a helyi védelem alá helyezett épületek, építmények védelme, a települési környezet alakítása. Az itt élők számára egy élhető, jó infrastruktúrával rendelkező, rendezett településképű, működő intézményi szolgáltatásokkal rendelkező település megteremtése, működtetése. Kiemelt cél az esélyegyenlőség és a társadalmi szolidaritás biztosítása.

A település jövőképe:

- Térségi szerepkör szempontjából:
  Tiszaroff közlekedésföldrajzi helyzete nem mondható előnyösnek. A községet a 4-es útvonalról Fegyvernek felől, 3216 jelű országos mellékúton lehet megközelíteni, valamint a kompon át a 3234 jelű országos mellékútról Tiszasüly felől.
  Tiszaroffnak vasútállomása nincs, a település Abádszalók és Kunhegyes vasútállomásán át tud az ország településeivel vasúti kapcsolatot teremteni. A kiépített közutakon a Kunhegyes-Tiszaroff-Abádszalók irányban közlekedő autóbuszjáratok járatsűrűsége megfelelő, de előnyös, hogy Szolnok, Törökszentmiklós, illetve Tiszafüred és Karcag közvetlen autóbuszjárattal is elérhető Tiszaroffról.
  A térségi kapcsolat a közlekedés, a gazdaság, az oktatás és az egészségügy szempontjából lényeges. Gazdaság szempontjából a település közlekedésföldrajzi elhelyezkedése miatt, mint munkaerő felvevő üzemek Kunhegyes, Fegyvernek nagyobb munkaerő felvevő vállalkozásai mellett a távolabbi települések, Szolnok, Jászberény, Jászapáti gyárai, üzemei a nem helyben foglalkoztatott munkaerő nagy részét alkalmazzák. Oktatás tekintetében meghatározó, hogy a településen az alapfokú oktatás helyben biztosított, a kunhegyesi, szolnoki középfokú oktatási intézmények meghatározók. Az egészségügyi ügyeleti ellátás Fegyverneken, a középfokú ellátás (szakorvosi ellátás) és a kórházi ellátás Szolnokon vehető igénybe. Közigazgatásilag a Kunhegyesi Járási intézmények biztosítják a hatósági feladatok egy részét, mely közelmúltban átalakított rendszer tovább fejlődik és a későbbiekben méginkább a járási hivatalok látják el a járás településeinek közigazgatási feladatait.
  Térségi szerepkör szempontjából a Tisza – tó körüli településekkel történő együttműködés szorgalmazása, ezen belül turisztikai együttműködés, a turisztikai attrakcióinak kiegészítése, a turisztikai kínálat színesebbé tétele a cél. Kulturális együttműködés szempontjából ugyanezen településekkel közös rendezvénysorozatok

szervezése, többhelyszínes kulturális események szervezése bővítheti a turisztikai kínálatot.

- Gazdaság szempontjából:
  A település potenciálisan legnagyobb gazdaságfejlesztési lehetősége és kitörési pontja a mezőgazdaság és állattenyésztés fejlesztése, valamint ehhez kapcsolódó feldolgozóipar további bővítése. A településen a kisebb gazdasági telephelyek, üzemek fenntartását és a letelepülő vállalkozásokat ösztönözni kell, melyek húzóerővel hatnak a gazdaság fejlesztésére.
  Gazdasági szempontból meghatározó néhány helybeli ipari és szolgáltató jellegű vállalkozás. A meglévő, működő vállalkozások mellett ipari üzemek, logisztikai vállalkozások létrehozását, az egykori Tiszacsom telephely revitalizálását és mezőgazdasági telepek létesítését, bővítését, korszerűsítését is szorgalmazni kell a helyi adottságokra alapozva.
  A település elsődleges feladata a gazdaságfejlesztéssel együtt a munkahelyteremtés. Mely egyrészt a helyben meglévő ipari és mezőgazdasági vállalkozások fejlesztéseivel munkahelyteremtésével, másrészt az újonnan letelepülő vállalkozások munkahely teremtésével biztosíthatók.

- Társadalmi szempontból:
  A település célja a lakosságmegtartás, mely elsődlegesen a születések számának növelését, a fiatalok letelepedésének ösztönzését, továbbá a bevándorlást jelenti. Tiszaroff esetében a legnagyobb vonzóerő, a rendezett településkép, a természeti adottságok, a helyi épített értékek, a meglévő, jó intézményi háttér és a kedvező ingatlanárak. A kedvező népesedési folyamatok növelhetők a helyi munkahelyteremtéssel, a helyben foglalkoztatottak számának növelésével, és helyi lakókörnyezet fejlesztésével, a település letelepedést ösztönző juttatásaival. A helyben maradást a szociális védőháló is erősítheti a családgondozással, továbbá a felnövekvő nemzedék számára megfelelő oktatási intézményekben történő elhelyezéssel, az oktatási intézményen belül tehetséggondozással. A rendezett, kulturált településkép, megfelelő településközponttal is hozzájárulhat a település fejlesztéséhez, a népességmegtartáshoz. Hozzátartozik az identitástudat növelése, mely jelenti a helyi hagyományok őrzését és a kulturális hagyományok ápolását. Tiszaroff szép természeti környezete, csendes, kulturált településképe miatt kedvelt üdülőterület, mely egyrészt a belterületen kialakult nyaralóházas részt jelenti, másrészt a településképileg meghatározó népi lakóházak értékőrző felújítását és üdülési célú funkcióváltását.

- Táji, természeti szempontból:
  Tiszaroff legnagyobb természeti értéke a Tisza folyó természeti környezete. A települést átszelő Tisza parti sávja, a Tisza – kanyarulat meghatározóak táji, természeti szempontból. A külterület védett növény és állatvilága megőrzését hosszútávon biztosítani kell. Lehetőség szerint meg kell ismertetni a védett állat és növényfajokat és a természetközeli turizmust is támogatni kell. Fel kell készülni a klímaváltozás hatásainak megakadályozására, ennek érdekében vissza kell szorítani a gépjármű használatot, és a fűtés környezetkímélő módjait kell választani, az alternatív fűtési módot a közintézményekre ki kell terjeszteni, valamint a lakóterületeket is be kell vonni. A napelemes energiahasználatot preferálni kell mind az intézményeknél, mind a magántulajdonú épületeknél.

- Épített környezeti szempontból:

A település helyi művi értékének védelem alá helyezésével biztosíthatók a helyi identitáshoz tartozó épített értékek megőrzése. Pályázatok révén a közintézmények és lakóingatlanok értékőrző felújítását ösztönözni kell. Az üdülési célú lakóingatlan vásárlások révén megújuló népi lakóházaknál törekedni kell az eredeti építészeti jegyek megőrzésére. A települési arculat megőrzése, a településközpont rehabilitációja, megújítása kiemelt jelentőségű. A település központi részén intenzív zöldfelülettel, egységes zöldfelület rendezéssel a település intézményeinek összekapcsolása. A település építészeti és infrastrukturális felújítása, korszerűsítése. A településközpontban a közterületek zöldfelületi rehabilitációja hozzájárul a környezet minőségi fejlesztéséhez. A település jelentős zöldfelületeit egységes kertészeti tervek alapján kell felújítani és fenntartani így biztosítva a települési zöldfolyosó kialakítását.

Tiszaroff jövőképe az elkövetkezendő 20 évben:

- A településen a népesség száma növekszik, rendezett településképével vonzóvá válik a betelepülőknek
- A lakosság korösszetétele javul, a felnövekvő generáció jelentős számot képvisel
- A településen az intézményhálózat fejlődik
- Magas színvonalú lakókörnyezet alakul ki a kulturális, táji értékek fenntartható hasznosításával.
- A településközpont rehabilitációja megtörténik, a zöldfelületek revitalizációja megvalósul.
- A településen a mezőgazdasághoz kapcsolódó feldolgozóipar fejlődése elindul
- Új ipari üzemek jönnek létre
- Az egykori Tiszacsom - telep területének újrahasznosítása megvalósul
- A külterületi állattartó telepek fejlődnek, újabb telepek alakulnak ki
- Idegenforgalmi fejlesztés valósul meg
- Az intézmények közelében újabb parkolóhelyek alakulnak ki
- Járdák és utak felújítása megtörténik
- Az oktatás színvonala növekszik, a településen különböző képzési formák valósulnak meg, biztosítottá válik az egy életen át tartó tanulás programja.
- A megújuló energiaforrások felhasználása növekszik
- A település önfenntartási törekvései megvalósulnak, az energiahordozók kiváltása megtörténik, az élelmiszer helyben történő megtermelése és feldolgozása biztosított.
- Új ipari létesítmények jönnek létre, melyek környezetbarát technológiákat alkalmaznak.
- A külterületi állattartó telepek működnek, telephelyen belül minőségi fejlesztést végeznek
- Újabb, korszerű állattartó telepek valósulnak meg
- A település teljes területén térfigyelő kamerarendszer működik, mely által a közbiztonság javul
- Az idősek számára jelzőrendszeres segélyhívás működik
- Kerékpáros közlekedés fejlesztése új kerékpárutak létesítésével megvalósul
- Belterületi úthálózat felújítása megtörténik
- Bodon – féle ház (Szabadság út 20/b) turisztikai célú hasznosítása és felújítása, átalakítása megtörténik

- Verseghy Ferenc út 36.szám alatti ingatlanon közösségi tér fejlesztése valósul meg
- Piactér kialakítása valósul meg

1.2. A település jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Tiszaroff Jász-Nagykun-Szolnok megye északi részén, a Tiszafüred-Kunhegyesi sík nyugati peremén, a Tisza mai folyása mellett fekszik.

Tiszaroff közlekedésföldrajzi helyzete nem mondható előnyösnek. A községet a 4-es útvonalról Fegyvernek felől, alsóbbrendű bekötőúton lehet megközelíteni. Ez az alsóbbrendű bekötőút a Tiszafüred-Abádszalók – Tiszaroff-Fegyvernek közötti út, melyből Tiszagyendán át Kunhegyes felé ágazik egy másik útvonal.

A legközelebbi város Kunhegyes, 17 km-nyi utazással érhető el, de Törökszentmiklós (35 km), Tiszafüred (45 km), Szolnok (55 km) vagy Karcag (59 km) távolsága már jelentősebb.

Kompkapcsolat révén Tiszasüly településsel közvetlen a kapcsolat.
Tiszaroffnak vasútállomása nincs, a település Abádszalók és Kunhegyes vasútállomásán át tud az ország településeivel vasúti kapcsolatot teremteni.

A település igazgatási területének szomszédjai:

- Északon: Tiszabura
- Keleten: Tiszasüly
- Délen: Kőtelek, Tiszabő
- Nyugaton: Tiszagyenda

Elhelyezkedése térkép

A település jövőképe a megyei fejlesztési dokumentumokkal összhangban áll.

A Parlament 2013. decemberében elfogadta az új Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (OFTK).
Az Országos Területfejlesztési Koncepcióval összhangban elkészült és jóváhagyásra került Jász – Nagykun - Szolnok Megye Területfejlesztési Koncepciója.

A 75/2014. (VIII.29.) számú Közgyűlési határozat hagyta jóvá Jász - Nagykun - Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2014 - 2020 **dokumentumot.**

A 75/2014. (VIII.29.) számú Közgyűlési határozattal jóváhagyott Jász - Nagykun - Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2014 - 2020 **alapján:**

„A 2030-ra vonatkozó jövőkép, a következő:

VÁLTOZATOS EGYENSÚLYOK ELTÉRŐ UTAKON Budapest és az európai fejlődési folyosó erőterében, a Tisza-völgy súlypontjában hét szomszéd megyéhez kapcsolódva

A Koncepció az alábbi célrendszert fogalmazta meg:

ÁTFOGÓ CÉLOK 2030		
A1. ERŐTELJES KAPCSOLÓDÁS A MAKROGAZDASÁG FEJLŐDÉSI TENGELYEIRE A megye a Budapest metropolisz-térség dinamikusan urbanizálódó külső gyűrűjének részévé, illetve haszonélvezőjévé válik	A2. VÁLTOZATOS KULTÚRTÁJAK DINAMIKUS EGYENSÚLYA Kialakulnak a globális társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatokhoz rugalmasan alkalmazkodni képes vidék társadalmi, intézményi, tájszerkezeti feltételei	A3. EGÉSZSÉGES, KÉPZETT LAKOSSÁG, EGYÜTTMŰKÖDŐ TÁRSADALOM A megyében fennmaradnak és dinamikusan bővülnek a tudás-és hálózattársadalomba való bekapcsolódás terén elért eredmények, és kialakulnak a munkaerőpiacra jutásban korlátozott csoportok bekapcsolódásához szükséges feltételek

STRATÉGIAI CÉLOK 2014 - 2020				
Területi célok				
T1. Szolnok nagyvárostérség pozíciójának megerősítése a	T2. Az ipari agglomeráció városiasságának erősítése és a	T3. Városhálózati szerepek és város-vidék	T4. Tiszazug és Körös mente pozíciójának és önfenntartó	T5. Tisza menti „ökosztráda” alrendszereinek kiépítése

Bécs-BudapestBelgrád fejlődési tengely és a Tiszavölgy térrendszereiben	gazdaság diverzifikációja a Jászságban	kapcsolat megújítása a tiszántúli mezővárosi térségben	képességének javítása	

Specifikus célok			
S1. A lakosság képzettségi szintjének és egészségi állapotának javítása	S2. Az agrárvertikum versenyképességének, tájfenntartó- és foglalkoztatási potenciáljának növelése	S3. Leszakadó társadalmi csoportok életminőségének és esélyegyenlőségének javítása	S4. A társadalom és a gazdaság megújulását, a táj konszolidációját hátráltató infrastrukturális hiányosságok felszámolása

Horizontális célok			
H1. Hálózattársadalom kiépülése: Az önszerveződés és együttműködés erősítése, a társadalmi tőke növelése	H2. Hozzájárulás az országos megújuló energiahasznosítási arány és energiahatékonyság növeléséhez	H3. Előrelépés a komplex társadalmi, gazdasági, környezeti fenntarthatóság terén, szervezeti-intézményi feltételek javítása	H4. A foglalkoztatás növelése a társadalom minden aktív korú szegmensében

Területi célok és kijelölésük indokoltsága Jász-Nagykun-Szolnok megye Alföldön belüli sajátos elhelyezkedéséből, sokoldalú, de kitüntetett irányoktól mentes kapcsolatrendszeréből, területének megosztottságából és egyes térségeinek markánsan eltérő identitásából és fejlődési folyamataiból adódóan a Koncepció bár 2030-ra közös célt irányoz elő a megye egésze számára, azonban a megye öt különböző térsége számára külön területi célokat jelölt ki. Ezen öt területi cél (és négy specifikus cél) vezet a 2030-ra felvázolt jövőképhez: *A mainál ellenállóbb, az egyre összetettebbé és kiszámíthatatlanabbá váló kihívásokhoz rugalmasan alkalmazkodni képes új egyensúlyi helyzetek kialakulásához, melynek révén a megyében élők életminősége, képzettségi szintje, önbizalma, a társadalom tagjainak egymásba és a jövőbe vetett bizalma markánsan javul.*

Területi célok:

T1. Szolnok nagyváros-térség pozíciója megerősödik a Bécs – Budapest - Belgrád fejlődési tengely és a Tisza-völgy térrendszereiben Szolnok nagyváros-térsége megyén belüli és szomszédos megyékhez, illetve Budapesthez való kapcsolódásával erősödik a város makrotérségi szerepköre, elsősorban az elérhetőség javításán keresztül. Szolnok ez által betölti „csapágyváros” szerepét a térségben, így Kecskeméttel közösen a Tisza pólusvárosa lesz. Szolnok kormányzati, oktatási, kulturális és egészségügyi, valamint kísérleti és K+F központként funkcionál térsége számára (FVT), a Szolnok – Törökszentmiklós – Martfű

háromszög országos szintű kisközponttá válik. Szolnokon indul el az alkalmazkodó integrált vízgazdálkodás oktatása a Tisza-térségében.

T2. Az ipari agglomeráció városiasságának erősítése és a gazdaság diverzifikációja a Jászságban A Jászság élhetőségének és elérhetőségének javítása révén vonzó környezetet jelent a lakosság számára, különösen a város-vidék kapcsolatrendszer kiépítésén keresztül. A gazdaság ágazati és szerkezeti diverzifikációja hatására a KKV-szektor hálózatosodásával, nagyvállalatokhoz történő kapcsolódásával a térség vonzóvá válik a befektetők számára.

T3. Városhálózati szerepek és város-vidék kapcsolat megújítása a tiszántúli mezővárosi térségben A tiszántúli mezővárosi térség megyehatáron is átnyúló, diverzifikálódó, egymással kooperáló hálózattá alakul, valamint kapcsolódása Szolnokhoz erősödik. A Karcag – Kunmadaras – Tiszafüred vonal zöldgazdasági térséggé, illetve Karcag felsőfokú oktatási-képzési és a mezőgazdasági K+F központtá fejlődik. A mezővárosi örökség megismertetése, turisztikai szempontú hasznosítása színesíti a térség kínálatát. A Tisza vízrendszere a térség fő turisztikai szervezőerejévé válik, a meglévő termálfürdőkre épülő turisztikai kínálat minőségi szolgáltatásokkal bővül, illetve a térség életminőségének összehangolt javulását is szolgálja.

T4. Tiszazug és Körös mente pozíciójának és önfenntartó képességének javítása A térség települései együttműködésen alapuló településhálózatot alakítanak az elérhetőség javuló lehetőségein keresztül. A Tisza, mint ökosztráda jelenik meg a térségben, mely a szabad vállalkozási zónákkal kiegészülve biztosítja a kistelepülések felzárkózását. Komplex tájgazdálkodási együttműködések alakulnak ki Tiszaföldvár-Tiszakécske várospár, illetve Nagyrév, Tiszainoka, Cibakháza térségében. A tanyák fejlődési pályára állnak Békés megyei kapcsolataik további erősítésével, míg a Körös mentén közös turisztikai összefogás valósul meg. Mezőtúr iskolavárosi és térszervező, elosztó szerepe megerősödik és várostérségét összekapcsolja a szomszédos nagyvárosokkal.

T5. Tisza menti „ökosztráda” alrendszereinek kiépítése A Tisza mentén komplex természeti-társadalmi- infrastrukturális-gazdasági viszonyrendszer jön létre, melyre felfűződnek a térség települései és a központi szerepkörű pólusai. Az ártéri tájgazdálkodás térségspecifikus, sajátos kezelésű területe alakul ki. A Tisza-menti kisváros-párok válnak a helyi fejlesztések motorjává, szervesen kapcsolják magukhoz a környező kistelepüléseket, akikkel kölcsönhatásban élnek.”

Tiszaroff község tekintetében a T5 területi cél érvényesül.

„Stratégiai specifikus célok :

S1. A lakosság képzettségi szintjének és egészségi állapotának javítása.
A lakosság képzettségi szintje jelentősen javul, a megyei koordináció megteremti a keresletre reagáló kínálat összhangját. Az integrált szemlélet és megfelelő szaktudás mellett idegen nyelvi és informatikai kompetenciákkal rendelkező lakosság megfelelően támogatja a megyei gazdaság diverzifikációját. Vízgazdálkodáshoz és komplex tájhasználathoz kapcsolódóan növekszik a vízgazdálkodásban, tájgazdálkodásban, környezettudatos gazdálkodásban jártas szakemberek száma. A lakosság egészségi állapota javuló tendenciát mutat az egészségfejlesztés, egészségtudatos életmódra nevelés, az ellátás színvonalának és elérhetőségének javítása eredményeként.

S2. Az agrárvertikum versenyképességének, tájfenntartó- és foglalkoztatási potenciáljának növelése.
A hagyományokon alapuló agrárvertikum a hozzá kapcsolódó feldolgozóiparral együttműködve jelentősen erősíti hazai és nemzetközi pozícióit, versenyképessége növekedésnek indul az agrárgazdálkodás folyamatos fejlesztése révén, melynek hatására vonzó tényezővé válik a befektetők számára. A klímaváltozás negatív hatásaira választ adó beavatkozások (árvíz-, belvíz- és aszály kockázat) az agrárium termelékenységét erősítik, mely a megújuló energetikai beruházásokkal kiegészülve jelentős jövedelemtermelést, illetve a pozíciók stabilitását eredményezi.

S3. Leszakadó társadalmi csoportok életminőségének és esélyegyenlőségének javítása.
A támogató intézményrendszer infrastrukturális feltételeinek, stabil finanszírozásának megteremtése a leszakadó, munkamegosztásból kikerült, ezért hátrányos helyzetű és sérülékeny társadalmi csoportok munkaerőpiachoz, alapvető szolgáltatásokhoz (oktatáshoz, kulturális szolgáltatásokhoz, szociális ellátáshoz) való hozzáférését szolgálja. A végrehajtásban érintett foglalkoztatási csoportok tevékenysége hozzájárul a szegregátumokban élő csoportok társadalmi integrációjának megvalósításához, illetve az elöregedő térségek demográfiai viszonyainak konszolidációjához.

S4. A társadalom és a gazdaság megújulását, a táj konszolidációját hátráltató infrastrukturális hiányosságok felszámolása.
A tudásalapú társadalom infokommunikációs kompetenciáinak és a hozzáférés feltételeinek megteremtése elősegíti a társadalom és a gazdaság megújulását. Az európai uniós elvárásoknak megfelelően rendeződik a felszíni és felszín alatti víztestek állapota a vízi közmű hálózatok korszerűsítésével és a hiányzó kapacitások kiépítésével. A táj terhelhetőségének megfelelő használat, annak teljesítőképességének és mozaikosságának növelése érdekében további tájhasználati beavatkozások mellett a klímaváltozás negatív hatásai is csökkennek. A közúti és vasúthálózati elérhetőség javítása hozzásegít a különböző célok kiteljesedéséhez.

Stratégiai horizontális célok :

H1. Hálózat-társadalom kiépülése:
Az önszerveződés és együttműködés erősítése, a társadalmi tőke növelése az együttműködés kultúrájának megteremtésével, a társadalmi kooperáció erősítésével a közösségépítés magasabb szintű szerveződések, hálózatok kialakulását eredményezi. A különböző programokban való társadalmi részvétel nemcsak az egyéni és közösségi érdekérvényesítés színtere lesz, hanem a partnerség építésével fontos visszacsatolás a döntéshozók felé, mellyel az egyes megoldások integrált módon, specifikusan valósulhatnak meg. A társadalom összefogása támogatja a gazdasági és társadalmi programok lebonyolítását, ahol az önkéntesség szerepe kiemelt jelentőséggel bír, hosszú távú hatást eredményezve a társadalmi tőke újratermelődésében.

H2. Hozzájárulás az országos megújuló energiahasznosítási arány és energiahatékonyság növeléséhez.
Jelentős megújuló energiapotenciáljának (geotermikus-, nap- és biomassza) hasznosításával a megye jelentős mértékben hozzájárul az országos vállalások teljesítéséhez. Az energiahatékonysági akciók megtakarítást eredményeznek, emelik a lakosság életszínvonalát és csökkentik a vállalkozások és települések költségeit, valamint az építőipar fellendítésében

is közreműködnek. A klímaváltozás kockázataira való felkészülés jegyében hosszú távon a tudatformálás megkerülhetetlenné válik.

H3. Előrelépés a komplex társadalmi, gazdasági, környezeti fenntarthatóság terén, szervezeti intézményi feltételek javítása.
A környezeti, társadalmi és gazdasági fenntarthatóság komplex módon, integrált megközelítésben valósul meg, ahol a legkisebb rossz elvének érvényesülése garantálja az erőforrások takarékos és felelősségteljes felhasználását. A környezet állapotának javítása, illetve szinten tartása mellett a társadalom és a gazdaság állapotának javulása várható el a beavatkozás eredményeképpen, míg súlyos állapotromlás esetében kompenzáció segít a feltételek javításában.

H4. A foglalkoztatás növelése a társadalom minden aktív korú szegmensében.
Komplex, integrált módon megvalósuló foglakoztatási program a megye egészére vonatkozóan támogatja és felkarolja a munkahelyteremtésre és –megtartásra vonatkozó lehetőségeket. A tartós foglalkoztatás stabilitásának megteremtése minden területen prioritásként jelenik meg. A foglakoztatás szempontjából különösen fontos aktív korú népesség (20-64 éves korosztály) munkaerőpiaci helyzete dinamikusan javul, mely szinergiára épülve a megye versenyképessége és élhetősége is fokozatosan erősödik.

Gazdaságfejlesztés:

A prioritás Jász-Nagykun-Szolnok megye ipari-gazdasági-logisztikai potenciálját erősíti, melynek hatására a térség erőteljesebben kapcsolódik a Budapest nagyvárostérséghez. Elsősorban a meglévő, előző években kiépített ipari-gazdasági bázisokkal és infrastruktúrával, valamint termelési-szakmai hagyományokkal rendelkező foglalkoztatási központok (Szolnok-Törökszentmiklós - Martfű térsége, Jászság, Mezőtúr-Tiszazug) további megerősítése, üzleti környezetének és humánerőforrásának speciális, térségi igényekre szabott kialakítása valósul meg, így járulva hozzá a hatékonyabb és magasabb hozzáadott értékű termelés kialakításához, melyek hatásaként a térség bekapcsolódik a globális termelési rendszerbe, különösen a beszállítói hálózatok révén. A Szolnok-Kecskemét közötti együttműködés további erősítésével közös ipari agglomerációs zóna alakul ki, kihasználva a két város ún. „csapágyváros" szerepét. A prioritás keretében a kis- és középvállalkozások versenyképességének és gazdasági stabilitásának megteremtése áll a vállalkozások infrastrukturális, technológiai hátterének fejlesztésével. A képzési rendszer optimalizálása, a lakosság képzettségi szintjének emelése, modern kompetenciákkal való szélesítése a gyakorlóhelyek kialakításával és a hiányszakmákra fókuszáló képzések ösztönzésével növeli a foglalkoztatottságot.

Szolnok-Törökszentmiklós-Martfű térsége gazdasági súlyának növelése

A beavatkozás keretében Szolnok-Törökszentmiklós-Martfű és vonzáskörzetük gazdasági fejlődése a vállalkozások termelési infrastrukturális hátterének (ipari parkok, telephelyek) és technológiai bázisának javításán keresztül valósulhat meg. A fejlesztések kiemelt területeként jelenik meg a gépgyártás, vegyipar és a logisztika, melyek a megye legjelentősebb ágazatai. A vállalkozások eredményesebb piaci szereplését vállalati tanácsadói, marketing és brandképzési programok támogatják, melyek kiegészülnek a Szolnoki Főiskola ipari-gazdasági szereplők, vállalkozások igényeihez igazított speciális képzési programokkal. A dinamikus fejlődés hatására Szolnok, mint „csapágyváros" felfűződik a Budapesti metropolis térséghez és a nemzetközi piacokhoz, a Szolnok - Kecskemét együttműködés (vállalkozások

közti együttműködések, közös termelési-, beszállítói- és logisztikai-, marketingláncok) keretében kiépül a közép-alföldi ipari agglomeráció. Törökszentmiklós esetében a város hagyományos ágazataira, illetve az ezen tradíciókra épülő ipari arculatra fókuszál (élelmiszeripar, mezőgazdasági gépgyártás, feldolgozóipar). A vállalkozások és a felsőoktatatási-kutatói szféra közti K+F és innovációs együttműködések szorosabbá válnak, a Szolnoki Főiskola képzési rendszerének megerősítésével az intézmény a térség szellemi tudásbázisává fejlődik, melyre építenek a gazdasági szereplők. A térségi üzleti környezet, a termelési infrastruktúra fejlesztése, valamint a vállalkozások sikeres piaci szereplését elősegítő magas minőségi szolgáltatások, vállalati együttműködések (különböző hálózatok, beszállítói láncok) erősítése közép- és hosszútávon a termelékenység és versenyképesség növekedését fokozva multiplikatív hatást fejt ki a beruházási kedvre, ezzel párhuzamosan a foglalkoztatás bővülését eredményezi.

A megyében működő vállalkozói szektor megerősödését hátráltatják a beszűkült piaci kapcsolataik, ismertségük hiánya. A termelési színvonal minőségbiztosítása, versenyképes menedzsment foglalkoztatása a beszállítói, illetve nemzetközi piaci bekapcsolódás egyik alapfeltétele. Ezen feltételek javítása érdekében szükséges a minőség- és vállalatirányítási rendszerek kiépítése. A piaci lehetőségek bővítése érdekében komplex befektetés ösztönzési programok megvalósítására kerül sor. A beavatkozás ennek érdekében támogatja a vállalkozás-fejlesztéssel és befektetés ösztönzéssel foglalkozó szervezetek tevékenységét, célzott programok megvalósítását (befektetés ösztönzés, vállalati arculattervezés, marketing tevékenység, vállalati alsó és magas szintű tanácsadás, innovációs szolgáltatások, szellemi tulajdonvédelem biztosítása) Jász-Nagykun-Szolnok megye gazdasági-ipari diverzitásának növelése, valamint a kapcsolatok bővítése érdekében. A beavatkozás támogatja továbbá a megyei vállalkozás- és befektetés ösztönzés eddigi módszereinek megújítását, az operatív intézményrendszer kiépítését, valamint kapcsolódásának biztosítását az országos vállalkozás- és befektetés ösztönzési szervezetek tevékenységéhez.

A beavatkozás a jelenlegi és várható gazdasági igényeknek megfelelő hiányszakmákra fókuszáló képzési struktúra kialakítását ösztönzi, mely a megyei gazdaság versenyképességét, egyes esetekben a speciális munkaerő hiányát kezeli. A beavatkozás segíti a megye munkaképes korú (aktív) lakossága képzettségi szintjének emelését, megfelelő munkaerőpiaci orientációját, integrációját, melynek eredményeképpen a lakosság mind nagyobb része válik a munkaerőpiac aktív szereplőjévé. A lakosság képzettségi szintje és kompetenciái kevésbé felelnek meg a megyében termelő vállalatok által igényelt elvárásoknak. A beavatkozás támogatja a termelői igényeknek és keresletnek megfelelő szintű szaktudással rendelkező munkavállalók képzését, az eddigi nyújtott képzési paletta megújítását, a nem formális és informális képzési lehetőségek bővítését, mellyel elősegíti a lakosság több lábon állását, a munkaerőpiacról eddig távolmaradók integrációját és orientációját, javítva megyei foglalkoztatás szintjét. A munkavállalók továbbképzése, speciális ismeretekkel történő bővítése, valamint a munkanélküliek át- és továbbképzése szorosan illeszkedik a beavatkozás céljaihoz. A beavatkozás a megyehatáron átívelő felsőoktatási együttműködések kialakulását, további erősödését is támogatja (pl. Kecskeméti Főiskola).

A megyében található turisztikai attrakciók infrastruktúrájának fejlesztése, többek között a helyi természeti és épített örökségi értékek feltárása, a természeti látnivalók, történelmi és épített örökség, múzeumok, templomok, helyi és országos védettséget élvező értékek felújítása, az értékek kibontakoztatása, bemutathatóvá tétele, renoválása, turisztikai programcsomagok és útvonalak összeállítása, marketingelemeinek kiépítése, valamint a kapcsolódó szolgáltatások bővítése a desztinációk kínálatának színesítését eredményezik. A

beruházások keretében a fogadó környezet és feltételek megújulása, a kínálat bővülése is hozzájárul a turisztikai potenciál erősítéséhez, a szezonalitás csökkentéséhez, a turisták tartózkodási idejének növekedéséhez, melyek jelentős munkaerőpiaci bővülést eredményeznek, mely különösen a perifériális fekvésű térségek lakossága számára teremtik meg a munkaerőpiaci orientáció lehetőségét.

A megyében található gyógy- és termálvízkincs eddig kevésbé kiaknázott lehetőségeinek erősítését szolgálja. A gyógy- és termálfürdők infrastrukturális fejlesztése, a fogadási feltételek javítása és vonzó, a szabadidő kellemes eltöltésére ösztönző környezet kialakítása (fürdők teljes körű felújítása, medencék építése, bővítése, modernizálása, a fogadóépület rekonstrukciója, élményelemekkel történő színesítése, közösségi tereinek felújítása) kiegészül az intézmények kizárólag egészségügyi finanszírozás által nem elszámolható szolgáltatási körének bővítésével. A beavatkozások elősegítik a turisztikai szezon megnyújtását, a tartózkodási idő növekedését és a térségbe érkező vendégek számának emelkedését. Emellett a fürdők komplex energetikai célú fejlesztése a fenntarthatóságot szolgálják

A megye mozaikos, viszonylag érintetlen környezetének természetközeli adottságaira építő azokat megőrző turisztikai vonzerejének, illetve infrastrukturális hátterének kiépítésével szolgálja a térség látogatottságának növekedését. A Tisza megyét érintő szakaszának és a Tisza-tó egészének komplex fejlesztése, a holtágak rekreációs célú vízrendezése, az egyediséget bemutató ökopark és látogatóközpont, kerékpárút hálózattal összekötött ökotúrák és tanösvények kialakítása szintén hozzájárul a szezonalitás csökkentéséhez, a turizmus jövedelemtermelő és foglalkoztatás bővítő képességének erősítéséhez

Az infrastruktúrafejlesztések középpontjában Heves (32, 34 sz. főút) és Békés (44, 46 sz. főút) megye, valamint Budapesttel (M4, M8 autópálya) való kapcsolódás biztosítása áll. A nagy személy- és tranzitforgalmat lebonyolító vasúti fővonalak (100, 120 sz. vasútvonal) esetében a Szolnok-Szajol szakaszon megkezdett rekonstrukciós munkálatok befejezése után, a fejlesztések a további szakaszokon folytatódnak, illetve a beavatkozás része a szolnoki pályaudvar megújítása is. A beavatkozás támogatást nyújt a tiszai és zagyvai hidak korszerűsítésére és építésére, ezáltal elősegítve a transzverzális vasúti összeköttetés javulását. A megyeszékhely logisztikai pozícióit jelentősen fogja javítani a VO vasúti pálya megépítése. A beavatkozás a kitüntetett fő irányok kapcsán előtérbe helyezi a közlekedési szűk keresztmetszetek felszámolását a közlekedési szükségletekhez igazodva, így lehetőség nyílik az utak kapacitásbővítésére (sávok számának bővítésével, gyorsító sávok kialakításával, útpályaszerkezet megújításával, települési elkerülők építése), illetve a közlekedési csomópontok megújítására. A főutakhoz kapcsolódóan a települési elkerülők építése Jászberény (32), Törökszentmiklós (46), Szandaszőlős (442) és Fegyvernek esetében különösen indokolt. A Szolnok térségi kapcsolatai erősítését segíti elő az M8 Szolnok-Kecskemét szakasz kiépítése, mely a főváros és a kecskeméti kapcsolatok felélénkülését is egyaránt szolgálja. A közlekedési szűk keresztmetszetek felszámolása a gyorsforgalmi hálózat fejlesztésein keresztül jelenik meg a beavatkozásban, a nagy tranzitforgalmú utaknál szükséges a települési elkerülők megépítése Fegyvernek-Püspökladány (M4), illetve Tiszakürt-Kondoros szakaszokon (M44). A fejlesztések hatására a megye megerősíti az országos közlekedési hálózatba csatlakozását, erősödnek makrotérségi szerepkörei, illetve kiszélesedik logisztikai szerepköre. A gazdasági termelési infrastruktúra közúti alapjainak megújításával a hálózatosodás mértéke is növekszik.

Jász-Nagykun-Szolnok megye agráriumi adottságai kedvezőek, viszont az elmúlt időszakban érvényesülő negatív tendenciák rámutattak az ágazatok hiányosságaira, a fejlesztések

szükségességére, több ágazat esetében (pl.: állattenyésztés, halgazdálkodás, szántóföldi növénytermesztés) a termelési volumen visszaesése figyelhető meg.

A beavatkozás támogatást nyújt a feldolgozóipari vállalkozások telephelyeinek kialakítására, az infrastrukturális bázis bővítésére. A feldolgozóipari vállalkozások termelési folyamatainak korszerűsítése, eszközállományuk javítására irányuló fejlesztések és gépbeszerzések, járműparki fejlesztések valósulnak meg. A beavatkozás fontos elemét képezik a technológiai fejlesztések, melyek elősegítik az új termékek bevezetését, ugyanakkor a magas hozzáadott értéket jelentő egészséges termékek előállítását is. A beavatkozás ösztönözni kívánja a nemrég bezárt élelmiszeripari üzemek (pl. törökszentmiklósi malom) újraindítását, továbbá az új üzemek alakítását is (pl. Karcagon a bioipari park, Martfűn az első hazai szövetkezetű cukorgyár). A fejlesztések hatására a megyei hagyományokon alapuló agrár- és élelmiszer-feldolgozói vállalkozások új, korszerű, magas hozzáadott értéket képviselő termékek gyártására lesznek képesek, erősödhet piaci helyzetük, a helyi gazdaság felélénkül. A fejlett infrastrukturális háttérnek és a helyi adottságoknak köszönhetően a térség befektetőket vonz, ami hozzájárul a foglalkoztatás bővüléséhez.

A megyei hagyományokon alapuló állattenyésztési vertikum kialakításához kapcsolódó tevékenységeket és infrastrukturális beruházásokat támogatja. A támogatások fontos részét képezik az állattenyésztéshez kapcsolódó szereplők, helyi termelők és vállalkozások hálózatosodásának elősegítése. E beavatkozás keretében az állattartó telepek infrastruktúrájának fejlesztése, modernizálása, továbbá a feldolgozás korszerűsítésére irányuló kapacitásnövelések és technológiai fejlesztések valósulnak meg. A beavatkozás lehetőséget nyújt a mezőgazdasági termelésből és állattartásból származó melléktermékek energetikai célú újrahasznosítására (biogáz, biomassza). A fejlesztések eredményeként kialakul egy fenntarthatóan fejlődő állattenyésztési vertikum versenyképes vállalkozói bázissal a megyében, valamint növekszik az ágazat tőkevonzó képessége.

Jász-Nagykun-Szolnok megye jelentős természeti értékekkel rendelkezik, kiemelkedő a termőterületek adottsága, ezen belül magas a mezőgazdasági területek aránya, mely a megye agrárpotenciálját erősíti. A táji diverzitást és a védett területek sokasága is bővíti. A megye országosan is fontos vízbázisokkal rendelkezik mind a felszíni, mind a felszín alatti víztestekre vonatkozóan, melyek közül a Tisza és a Tisza-tó, valamint a Körös és Zagyva emelhető ki a termálvízkincsen kívül. A megújuló energia termelésében is komolyabb potenciál használható fel, a termálvíz mellett a nap- és szélenergia kiaknázásában történtek előrelépések. Az éghajlat szélsőségeinek gyakoribbá válása a vízjárás kiszámíthatatlanságát, szélsőséges eseteit eredményezi, mely a vízhiányos és vízbő időszakokban fellépő problémák kezelését teszi szükségessé. A vízgazdálkodási infrastruktúra jelenleg nem képes feladata ellátására, fejlesztése mindenképpen szükséges.

A megye energiatermelésében a megújuló és alternatív energiahordozók felhasználásának növelésére, továbbá célul tűzi ki a korszerű hulladékgazdálkodás kiépítését, amely csökkenti a lerakott hulladék mennyiségét és egyben növeli a hulladékok újrahasznosítását.

A klímaváltozás káros hatásainak és Magyarország energiafüggőségének csökkentése érdekében a beavatkozás keretében megvalósuló programok a különböző megújuló- és alternatív energia termelését, részarányának növekedését szolgálják. A megyében magas a napsütéses órák száma, ami lehetőséget biztosít a napenergia erőteljesebb kihasználására. A

mezőgazdasági termelés hatására képződött biomassza (energiatermelési céllal ültetett növények, ill. mezőgazdasági hulladékok) pedig a biomassza tüzelésű erőművi felhasználást alapozhatja meg a szükséges kapacitások kiépítésével, ill. a meglévők átalakításával, fejlesztésével. A beavatkozás ezen fejlesztések megvalósulását támogatja. A megye jelentős termálvíz kapacitással rendelkezik, melynek hasznosítására több megoldás és módszer is kidolgozásra került, különösen a gyógy- és termálfürdők esetében indokolt ezen energiaforrásra való átállás, valamint a mezőgazdasági termelők, telepek, kisebb üzemek, illetve a kertészeti vertikum jelenik a potenciális felhasználók között. Szélenergia termelésében eddig kisebb kapacitások épültek ki a megyében, ezek további bővítése szükséges

A térségi vonzásközpontok feladataik ellátása, funkcióik megerősítése és új funkcióik kialakítása érdekében infrastrukturális beruházásokat (épületek, utak, járdák, zöldfelületek, közösségi terek stb. építése, felújítása), és azokhoz kötődően tartalmi fejlesztéseket (pl. helyi identitást, közösségformálást erősítő akciók, programok, rendezvények, szemléletformáló kampányok) valósíthatnak meg. Ezek révén a helyi és ellátott lakosság, a befektetők és a turisták számára is vonzó, biztonságos és szolgáltató településközpontok alakulnak ki. A beavatkozás keretében tervezett fejlesztések hozzájárulnak a népesség aktív és egészséges életmódjának teret nyújtó közösségi infrastruktúra kialakításának, a települési környezet integrált és környezettudatos megújításának (pl. közterület rehabilitációk) is.

A települések (városok és községek) egyes társadalmi, fizikai, gazdasági szempontból is leszakadó, vagy leszakadással fenyegetett településrészei fizikai állapotának javítását, lakosságának életkörülményeit, alacsony foglalkoztatási színvonalának emelését célzó programokra van szükség. Ezen programok keretei közt a településrészek köz-, gazdasági-, szolgáltatási és egyéb funkciókkal való ellátottságát emelő infrastrukturális beavatkozások (épületek, utak, járdák, zöldfelületek, közösségi terek stb. építése, felújítása) és ezekhez kötődő tartalmi, a leszakadást csökkentő, kohéziót, köz- és közlekedés-biztonságot, zöldfelületet növelő fejlesztések, akciók, programok megvalósítása lehetséges e beavatkozás keretei közt. Ezen komplex, infrastrukturális és soft elemeket ötvöző fejlesztések egymás hatását erősítve járulnak hozzá a lakosság szegregálódása és a településrész leszakadása enyhítéséhez.”

A prioritások terén a Jász – Nagykun – Szolnok Megyei területfejlesztési Program nevesíti a vállalkozás és befektetés ösztönzést, a nagytérségi közlekedésfejlesztést (M4), az alsórendű közúthálózati elemek fejlesztését, az agrár – és élelmiszerfeldolgozóipari vállalkozások fejlesztését, az állattenyésztés vertikumának fejlesztését, a szántóföldi növénytermesztés versenyképességének növelését, kertészeti vertikum kialakítását, megújuló és alternatív energiatermelést szolgáló fejlesztést, térségi vonzásközpontok funkcióbővítő településfejlesztési programját.

„Jász-Nagykun-Szolnok megye területfejlesztési elvei

Jász-Nagykun-Szolnok megye területfejlesztési koncepciójának elvrendszere az Európai Uniós és a hazai elvek érvényesítését kötelezettségnek tekintve azokon túlmutató, a megye sajátosságaihoz igazodó elveket tartalmaz. A célhierarchia és prioritásrendszer felépítésének elveit és a megvalósítás elveit foglalja magában.

A célok kijelölése során négy alapelv érvényesült:

1. (jól) működő rendszerek, meglévő értékek továbbépítése, továbbfejlesztése, továbbgyűrűző hatásainak erősítése (pl. Jászság ipari potenciálja, agrárvertikum, országos jelentőségű turisztikai vonzerők, legjelentősebb térszervező központok, tájgazdálkodási innovációs bázis, felsőfokú szakképzés),

2. meglévő, de kihasználatlan térszerkezeti adottságok, területi, infrastrukturális, munkaerő kapacitások, tudások, készségek hasznosítása (pl. Szolnok pozíciójának megerősítése a Bécs-Budapest-Belgrád és a Tisza-völgy térrendszereiben, emberi erőforrás fejlesztése),

3. a fejlődés alapfeltételét jelentő infrastrukturális, tudás- és készségbeli, szervezeti, intézményi, szemléletbeli hiányok felszámolása, mérséklése a reális lehetőségek figyelembe vételével (nagytérségi kapcsolatok, esélyegyenlőség megteremtését szolgáló intézmények, integrált vízgazdálkodási infrastruktúra, info-kommunikációs infrastruktúra, együttműködés kultúrája, elérhetőség, szakképző intézmények),

4. a térség kihívásaira várhatóan adekvát választ adni képes jó gyakorlatok adottságokhoz illeszkedő alkalmazása és helyi innovatív megoldások kidolgozása (pl. Jászság városiasságának erősítése, Tisza menti „ökosztráda", tájgazdálkodási kísérleti programok, Nagykunság zöldipari arculatának felépítése, tájgondnokság rendszere, örökséggazdálkodás szakemberképzése, a társadalmi felzárkóztatás megyei intézményi hátterének felépítése). „

„A területfejlesztés megyei elvei

A koncepció és stratégia kidolgozása és megvalósítása során, a fentieken felül, továbbá a Közös Stratégiai Keretről szóló európai parlamenti rendeletben foglalt és az OFTK-ban jóváhagyott, megvalósításra vonatkozó elvek közül kiemelten kezeli a megye a partnerségre és többszintű kormányzásra, valamint a fenntarthatóságra vonatkozó alapelveket.

Ezen túlmenően további három elv érvényesítése bír kiemelt jelentőséggel:

• Dinamizáló, alkalmazkodó és válságkezelő stratégiák differenciált és összehangolt alkalmazása;

•Integrált területi megközelítésben rejlő lehetőségek legteljesebb kihasználása;

• A tervezést és megvalósítást kísérő folyamatos tanulás, kapacitásépítés és hálózatépítés elve."

<u>Tiszaroff fejlesztési célrendszerében az alábbi kiemelt stratégiai célkitűzések jelennek meg:</u>

Demográfiai célok: Jelenlegi lakónépesség megtartása, továbbá növelése érdekében segíteni kell

- Új munkahelyek létrehozását, illetve az eddigi munkahelyek megtartását,
- Lakásépítések, lakásfelújítások megvalósítását
- A történelmi hagyományok megőrzésével vonzóvá tenni a települést

Foglalkoztatási, gazdaságfejlesztési célok:

- Az új munkahelyek létrehozása és az eddigi munkahelyek megtartása feltételeinek megteremtése, illetve annak elősegítése a jövőben is
- Iparterületek növelése
- A helyben működő gazdasági társaságok és vállalkozások, valamint a tevékenységüket kezdő ilyen szervezetek és egyéni vállalkozók megfelelő információval történő ellátása, szükség szerint működésük, fejlesztési törekvéseik koordinálása
- Kezdő vállalkozások számára tanácsadás
- Mezőgazdasági telephelyek létesítésének, fejlesztésének ösztönzése
- Új állattartó telepek létesítése, meglévők korszerűsítése
- Valamennyi ágazatban, de különösen az idegenforgalom és a turisztika területén a vállalkozói tőke betelepülésének támogatása
- A település kereskedelmi, logisztikai szerepének erősítése
- Megváltozott munkaképességűek, hátrányos helyzetű lakosság foglalkoztatásának javítása

Infrastruktúra, környezetvédelem:

- Iparfejlesztést, vállalkozást támogató beruházások
- Iparterületeken megújuló energia alkalmazása, energetikai fejlesztés
- Közlekedésfejlesztés
- Közlekedésszabályozási, közlekedésbiztonsági feltételek fejlesztése
- Külterületi főfeltáróutak fejlesztése
- Kerékpárutak megvalósítása
- Belterületi utak, járdák felújítása

Településrehabilitáció

- Közszolgáltatások fejlesztése
- Zöldfelületek fejlesztése és bővítése
- Településszépítő akciók
- Közösségi tér létrehozása
- Tisza - part környezetrendezése
- Köztéri szobrok felújítása
- Piactér kialkítása

Telekalakítás

- Az üres telkek beépítésének ösztönzése
- Az avult, bontandó épületek helyén korszerű otthonok megvalósítása

Környezetvédelem

- Hulladékgazdálkodás korszerűsítése
- Szelektív hulladékgyűjtés hatékonnyá tétele
- A szilárd tüzelésről (fa, szén) alternatív fűtésre történő átállás
- Szorgalmazni a megújuló energiahasználatot

Egészségügy és szociálpolitika

- Egészségügyi sürgősségi és alapellátások fejlesztése
- Egészségügyi prevenció a lakosság körében
- Szociális alapellátó rendszerek fejlesztése

Oktatás, közművelődés, sport, idegenforgalom

- Az oktatási rendszer korszerűsítése a megváltozott demográfiai folyamatok figyelembevételével. Az önkormányzati ifjúságpolitika javítása.
- A minőségi és a tömegsport népszerűsítése
- A civil szervezetek támogatása, a szervezetekkel való folyamatos kapcsolattartás, együttműködés a települési feladatok megoldásában.
- Idegenforgalmi fejlesztések megvalósítása
- üdülési funkció erősítése

Gazdasági program

Tiszaroff Község gazdasági programját az önkormányzat Képviselő – testülete a 67/2015. (VI.24.) számú Képviselő – testületi határozattal hagyta jóvá.

A gazdasági program kivonatosan fenti időszakra a következőket tartalmazza:

„Tiszaroff gazdasági programjának fő vezérelve a következő öt évre: a biztonságos működés, a fenntartható fejlesztés, a mezőgazdasági vállalkozások erősítése, a turizmus fejlesztése, és az életszínvonal megtartása, emelése.

1. Fejlesztési elképzelések

1.1. A helyi vállalkozások támogatása igen fontos feladata az önkormányzatnak, mivel:

- közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik,
- javítják a lakosság termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságát,
- munkahelyet teremtenek,
- adóbevételekhez juttatják az önkormányzatot.

A támogatás formái:

együttműködési megállapodás kötése,

közös pályázat,

kisebb fejlesztések esetén helyi vállalkozók előnyben részesítése.

Fejlesztéseink fő célja:

Településünk és intézményeink hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása.

Ennek érdekében az elmúlt ciklusban megvalósult pályázatokkal felújításra kerültek az egészségügyi intézmények, az oktatási intézmények, a bölcsőde.

Megvalósult a település szennyvízhálózatának kiépítése, 60 %-ban megépült a belvíz-és csapadékvíz elvezető csatornahálózat, és folyamatban van az ivóvízminőség-javító program.

A 2014-2020 Európai Uniós fejlesztési programba elsődlegesen olyan pályázatokat, fejlesztéseket készítünk elő, mely

helyi termelők piacra jutását eredményezi

turisztikai lehetőséget biztosít,

és energia hatékonyságot eredményez.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált programba delegált fejlesztési terveink a következők:

Piactér kialakítása, tervezett költsége: **30 millió forint**

Az Önkormányzati Hivatal épületének, valamint az Önkormányzati Főzőkonyha energiahatékonyságának fokozása, tervezett költsége: **35 millió forint**

Gyermekétkezde korszerűsítése, tervezett költsége: **23 millió forint**

Védőnői szolgálat épületének felújítása, eszközök beszerzése, tervezett költsége: **25 millió forint**

Közösségi épület korszerűsítése, infrastruktúra fejlesztése, tervezett költsége: **50 millió forint**

Ezen túl a Türr István Képző és Kutató Intézet vagyonkezelésébe adott Művelődési Ház épületre a vagyonkezelő pályázatot nyert, melyből megvalósul az épület felújítása, bővítése, kialakításra kerül egy kistérségi oktatási központ. A beruházást nem az Önkormányzat hajtja végre, de bízunk benne, hogy eredménye minden Tiszaroffi megelégedésére szolgál és elősegíti a munkanélküliek munkához jutását.

2. Munkahelyteremtés fejlesztésének elősegítése

A munkahelyteremtés elsődlegesen az állam feladata. Önkormányzatunk a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében,- a fejlesztési elképzeléseinknél meghatározottak szerint- segíti a helyi vállalkozásokat.

Ezen túlmenően a közfoglalkoztatás keretében tud enyhíteni a munkanélküliségen. Tervezzük a mezgazdasági tevékenységünk bővítését, a növénytermesztés kiegészítését állattenyésztéssel. Közmunkaprogram keretében építjük meg az ehhez szükséges állattartó épületet is.

A helyi piac megépítésével kívánjuk segíteni a helyi termelők termékértékesítését.

3. A településfejlesztési politika

Tiszaroff Községi Önkormányzat települési politikájának legfőbb célkitűzése: az önkormányzati vagyon ne csökkenjen, csak olyan fejlesztéseket vállal, melyeket fenn tud tartani, illetve zökkenőmentesen finanszírozni tudja a megpályázott programokat.

A Képviselő-testület fontosnak tartja, hogy a jövőben, a széles nyilvánosság bevonásával, illetve biztosításával történjenek a fejlesztések. (véleménykérés közmeghallgatáson, lakosság javaslatai a Képviselő-testület tagjainak tolmácsolásában).

Fontosnak tartjuk továbbá, hogy a településfejlesztés során azok az igények kerüljenek előtérbe, melyek:

alapvető település-üzemeltetési és közszolgáltatási feladatokhoz kapcsolódnak.

4. Az adópolitika célkitűzései

A helyi adók esetében az önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy:

- biztos bevételi forrást jelentsen,
- ne gátolja a vállalkozók működését,
- ne terhelje túl anyagilag a lakosságot (nincs telekadó, építményadó).

Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy:

- tovább javuljon az adófizetési morál, - szükség esetén végrehajtási szankció alkalmazása,
- évente legalább egyszer tájékoztatást kap az adó-kintlévőségekről, a beszedésre tett intézkedésekről, az intézkedések alapján elért eredményekről.

5. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

Tiszaroff Községi Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat és egyéb közigazgatási feladatait 2013. január 1. óta Tiszagyenda Község Önkormányzatával közösen fenntartott közös önkormányzati hivatal útján látja el.

5.1. Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal

Legfontosabb cél: a lakosság ügyeinek minél teljesebb körű, korrekt intézése.

Ennek érdekében a hivatal munkatársai naprakész ismeretekkel kell rendelkezzenek:

- önképzéssel,
- szakmai napokon, továbbképzéseken való részvétellel,
- iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli formákban képzik szakmailag magukat.

5.2. Környezetvédelem

A csapadékelvezetés érdekében kiemelt feladatunk a belvízelvezető csatornák tisztítása, karbantartása. A település belvízelvezető hálózata 60 %.ban kiépített. Ezeket a közfoglalkoztatási program keretében- az elmúlt 2 évben folyamatosan tisztítottuk, javítottuk. Ezt a feladatot továbbra is végezni kívánjuk.

Azonban az árkok, átereszek tisztántartása nem csak önkormányzati feladat!

2014. szeptember 15-én befejeződött a Tiszaroff és Tiszagyenda szennyvízhálózatának bővítése, így az üdülőterület kivételével teljes lett a szennyvíz-csatornahálózat a településen.

Ivóvízminőség javítás

Tiszaroff Községi Önkormányzat az Abádszalók-Tiszaroff Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás tagjaként vesz részt a programban, a beruházás folyamatban van a várható befejezés 2015

Az épített és természeti környezet védelme érdekében folyamatosan felszólíttatjuk az életveszélyessé vált ingatlanok tulajdonosait az épületek bontása/felújítása érdekében.

Folytatjuk a természeti környezet védelmét, szépítését az elkövetkező 5 évben is.

2015-től csatlakozunk a Magyarország legszebb konyhakertjei országos programhoz.

A szennyvíz projekt befejezése után kiemelt figyelmet fordítunk a zöld övezet visszaállítására, a település szépítésére.

5.3. A helyi közutak, közterületek, járdák

2014-ben érvényesítettük a szennyvízberuházás után kialakult úthibák bankgaranciáját, így az érintett szakaszokon sikerült az utak állagán javítani, de továbbra is vannak olyan útszakaszok, melyek javítása szükséges. Ehhez pályázati támogatási igényt nyújtottunk be, de saját forrásból is folytatni kívánjuk az útjavításokat.

A járdák elavultak, illetve van olyan utca, ahol nincs is. A járdalapok újrarakását, a járdák felújítását, építését folyamatosan, anyagi lehetőségeink függvényében tervezzük a közfoglalkoztatási program keretében, és pályázati támogatásból.

Korábbi években forráshiány miatt nem sikerült megvalósítani, de céljaink között szerepel a Szabadság tér felújítása, mely turisztikai vonzerőt is jelent Tiszaroffnak.

5.4. Közbiztonság

Tiszaroffon 1 fő körzeti megbízott dolgozik, aki helyben lakik. Jelentős változás, hogy a jövőben Tiszaroff nem a Törökszentmiklósi, hanem a Karcagi Rendőrkapitányság ellátási területéhez tartozik. Tiszaroff számára is fontos, hogy az önkormányzat és a rendőrkapitányság közötti együttműködés zökkenőmentes, előremutató legyen.

A térfigyelő kamerarendszer átadása óta bizonyította mind a bűnmegelőzésben, mind a felderítésben fontos szerepét, ezért az igényekhez igazodva tervezzük annak bővítését.

Továbbra is feladatunknak tekintjük a Polgárőr Egyesület támogatását.

6. Óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról

Tiszaroff községi Önkormányzat az iskola fenntartását 2012. szeptember 1-től, az óvoda fenntartását 2013. szeptember 1-től adta a Baptista Szeretetszolgálat fenntartásába. Az iskolafenntartó és az önkormányzat közötti kapcsolat mindkét fél megelégedésére szolgál, ezért nem áll szándékunkban ezen változtatni. Az Önkormányzat a továbbiakban is partnerként kívánja segíteni a fenntartó által kezdeményezett projektek megvalósítását.

7. Egészségügyi és szociális ellátás terén kiemelt feladataink

A háziorvosi és a fogorvosi rendelő épülete felújított, korszerű körülmények között fogadja a betegeket, a szakképzett személyzet biztosított.

A védőnői szolgálaton sikerült védőnőt alkalmaznunk, de az épület jelentős felújításra szorul, a következő évekre kiemelt feladatnak tekintjük ennek korszerűsítését.

A Tiszaroffot is ellátó Fegyverneki Orvosi Ügyelet a sürgősségi ellátás biztonságának növelése és a szolgáltatás színvonalának javítása érdekében támogatást nyújtunk egy új ügyeleti autó vásárlásához

Tiszaroffon egyre több az idős, beteg, ellátásra szoruló személy, ezért kezdeményezzük a házi szociális gondozás bővítését.

8. Művelődés, kultúra és sport területen feladataink

A Tiszaroffi Találkozó, Pünkösdi Hangverseny, Majális, Adventi alkalmak hagyományát továbbra is folytatni kívánjuk, színvonalas települési rendezvényeket kívánunk szervezni, lebonyolítani.

A Türr István Képző és Kutató Intézet vagyonkezelésébe adott Művelődési ház felújítását követően a megújult, korszerű közösségi teret, az oktatási intézményekkel együttműködve közösség építő programokkal kívánjuk megtölteni, a fenntartható fejlődés és az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve.

Sport területén:

Sportöltöző bővítése továbbra is megoldásra vár. Keressük azokat a pályázati lehetőségeket, melyekkel terveinket meg tudjuk valósítani.

Tervezzük egy műfüves foci pálya megépítését, ezzel támogatva a régen nagy hagyományokra tekintő Tiszaroffi futball csapat esetleges újjáéledését.”

(Forrás: Gazdasági program 2014 – 2020)

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

A településfejlesztési irányok kijelölése során vannak olyan meghatározó alapelvek, amelyek meghatározóak a település fejlesztésének egésze, a beavatkozások tervezése szempontjából.

Tiszaroff településfejlesztési alapelvei az alábbiak:

Fenntartható fejlődés:

A fenntartható fejlődés az emberiség, az egyes emberek és társadalmak közvetlenül vagy a gazdaság révén szükségleteik kielégítése érdekében természetes környezetükből veszik el azokat a javakat, amelyeket a földi rendszer létezése óta felhalmozott. A fenntarthatóság biztosítása azt kívánja tőlünk, hogy a jelen és jövő generációk létfeltételeihez szükséges természeti és épített környezet minőségét, értékeit megőrizzük. Ettől a rendszertől az ember annyit és olyan körülmények között vehet el, hogy ne sértse saját létkielégítésének jövőbeli esélyeit. A fenntartható fejlődés célja mindezek értelmében az emberi társadalom fenntartása.
Ebben a feladatban a környezet feltételként jelenik meg, amely azt jelenti, hogy addig a mértékig használhatjuk természetes környezetünk erőforrásait, amíg nem sértjük annak megújulási lehetőségét. A gazdaság a társadalom fenntartásának és ezen keresztül a környezet használatának eszköze. Ezt az eszközt bölcsen, a társadalom hasznára, a környezet sérelme nélkül kell használnunk.
A klímaváltozás kockázata két módon jut érvényre: egyfelől visszafordíthatatlan vagy csak igen nagy erőfeszítésekkel korrigálható veszteségeket okoz (emberi egészségkárosodás/többlethalálozás, pótolhatatlan biodiverzitás csökkenése, módosuló hidrológiai ciklus stb.), másfelől tekintélyes anyagi erőforrásokat (védekező, helyreállító tevékenységek növekvő ráfordításai) von el a további fejlődéstől-fejlesztésektől. Ezért a növekvő klímaváltozás korunk egyik legfenyegetőbb, un. fenntarthatatlan folyamata. A klímaváltozás elleni védekezés, valamint az ahhoz történő kényszerű alkalmazkodás egyik leghatékonyabb rendezőelve a manapság világszerte és hazánkban is egyre nagyobb figyelmet keltő fenntartható fejlődés (a továbbiakban: FF) gyakorlata.
A fenntartható fejlődés, olyan fejlődési-fejlesztési folyamatok együttese, amely az életminőség hosszú távú, egyenletesen biztosítható javulását szolgálja az adott ökológiai keretek között. Ezért a természeti erőforrásokkal, a környezettel való fenntartható gazdálkodásnak együtt kell érvényesülnie a jólét elérését, megtartását elősegítő gazdasági fejlődéssel, valamint a szociális esélyegyenlőség folyamatos növelésével - a FF fogalmában tehát a gazdasági, társadalmi fejlődést egységben kell értelmezni az ökológiai

fenntarthatósággal (Szlávik 2004). Mára a fenntarthatóság jelentősége a nemzetközi és nemzeti intézmények célkitűző és tervező-stratégiai tevékenységében olyan domináns szerepet tölt be, hogy joggal említhetjük a XXI. század elejének „civilizációs fordulataként".

Az EU a tagállamok mellett felkért társult országokat is, hogy az EU stratégiával összhangban készítsék el saját stratégiájukat. A Bizottság a fenntartható fejlődés stratégiáját meghatározó alapelvekről szóló, 2005-ben született deklarációja szerint az Unió elkötelezett a fenntartható fejlődés mellett, amely minden politikáját és cselekedetét meghatározza. Az Unió megújított Fenntartható Fejlődés Stratégiájának jóváhagyása a 2006. júniusi Európai Tanács napirendjén szerepelt.

1992-ben Rio de Janeiro -ban rendezett ENSZ Környezet és Fejlődés Konferencián elfogadott „Agenda 21" program („LA 21") értékelése kapcsán fogalmazódott meg a fenntartható fejlődés helyi, lokális programja.

Ezzel a modellel - általános „receptúrával" - a cél az, hogy elveket (vezérfonalat) fogalmazzon meg a helyi önkormányzat(ok), valamint a helyi lakosok, közösségek számára a fenntarthatóság tennivalóinak, helyi programjának kidolgozása, megvalósítása érdekében.

A „Local Agenda 21" program az általános érvényű fenntartható fejlődés konkrét, gyakorlati megvalósítását a helyi adottságok, érdekek alapján, az önkormányzat és a helyi lakosok, közösségek széleskörű együtt munkálkodásával javasolja folytatni. Az alapfeladat itt a helyi hatáskörben befolyásolható fejlődés (beruházások, fejlesztések, felújítások, intézkedések, szabályozás stb.) olyan irányú alakítása, amely mind jobban előtérbe helyezi „a helybeni" életminőség, környezeti állapot javítását, valamint a helyi erőforrások - talaj, vízkészlet, energia, emberi- és jövedelemtermelő erőforrások stb.- tartamos, azaz nem kimerítő kiaknázását. További fontos elvárás, hogy valamennyi nem helyi erőforrásra támaszkodó, de helyi felhasználásban szerepet játszó beruházó-fejlesztő, termelő-szolgáltató- és fogyasztó törekedjen a fenntarthatóságot figyelembe vevő megoldások, eljárások igénybe vételére, szokások kialakítására. Ennek megvalósíthatóságát a megfelelő politikai akarat megléte és helyi társadalmi-közösségi kultúra jellege együttesen szabja meg és egy racionális tervezési folyamat útján kimunkált stratégia foglalja rendezett keretbe.

A Fenntartható Fejlődés Nemzeti Stratégia (FFNS) globális összefüggéseket is tükröző, nemzeti szintű prioritásai és fókuszai - az előzőekkel is összefüggésben - a következők:

- a gazdaság anyag- és energiaigényességének racionalizálása;
- a fenntarthatatlan társadalmi folyamatok kezelése és szabályozása;
- környezeti rendszerek fenntartható hasznosítása.

Tiszaroffon a fenntartható fejlődés tekintetében figyelembe kell venni a kiváló termőhelyi adottságú szántóterületeket, ahol továbbra is biztosítani kell a mezőgazdasági termelés feltételeit, a környezetvédelmi előírások betartását.

Fenntartható növekedés:

Környezetileg fenntartható növekedés elősegítése, amely elsősorban a meglévő erőforrások hatékonyabb felhasználását, a környezetbarát településfejlesztést segíti. Ennek a legfőbb elemei a következők:

- A település fejlesztési koncepciója a klímabarát növekedést alapelvnek tekinti. Bármilyen fejlesztés is valósul meg a jövőben, az bizonyíthatóan járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez, csökkentse a környezeti terhelést.
- Fenntartható építés alkalmazása a településfejlesztés során.

- Környezetbarát iparfejlesztés a gazdaságfejlesztés kapcsán.
- Gazdasági üzemek fejlesztése, létesítése során előtérbe kell helyezni a megújuló energiahasználatot és az energiafogyasztás racionalizálását.
- A helyi gazdaság fejlesztése különös tekintettel a külterületi telepekre
- Energiahatékonysági beruházások támogatása
- Megújuló energia alkalmazása
- A megújuló energiahasznosítási területén belül napelempark létesítése
- A környezeti terhelés csökkentése érdekében preferálni kell a kerékpáros és gyalogos közlekedést, melynek feltétele a kiépített gyalogos és kerékpáros úthálózat

A fenntartható társadalom és gazdaság elveinek megvalósítására törekedni a lehetőségekhez mérten az egyes fejlesztési projektekben.

Egységes növekedés:

Tiszaroff fejlesztése során kiemelt szempont a területileg egységes társadalmi, gazdasági fejlődés elve. A fejlesztések során figyelembe kell venni az eltérő fejlettségű és adottságú településrészek, és az egymástóól térben távolabb eső településrészek kiegyensúlyozott fejlesztését. A területi kohézió, a hátrányok mérséklése olyan alapelvek, amelyek lehetővé teszik, hogy a település elkülönülő részei ne ellentmondásosan, hanem tudatosan és egyenlő mértékben fejlődjenek.

Versenyképes fejlődés:

Településfejlesztés során kiemelten kell azokra a területekre, helyzeti előnyökre figyelni, ahol Tiszaroffnak versenyelőnyei vannak. Elsősorban az ipari – szolgáltató vállalkozások, mezőgazdaság, agrárszféra, és állattartás fejlesztését kell előtérbe helyezni. Ezeknek a területeknek a fejlesztésével biztosítható, hogy stabilizálódjanak és kibontakozzanak a település tartós versenyelőnyei. Ezeknek a területnek a kiaknázatlan lehetőségeit kell a jövőben hasznosítani és ezen terület versenyképes fejlesztésének pozicionalizálása a jövő záloga.

Integrált fejlődés:

Az integrált megközelítés egyszerre tartalmazza a fizikai és az ágazati szemléletet. Az integrált fejlesztési szemlélet alapján olyan fejlesztésekre van szükség, amelyek egyszerre járulnak hozza a település fizikai, társadalmi, gazdasági, környezeti és műszaki környezetének fejlődéséhez. A pontszerű fejlesztések helyett a komplex, egymással hatással bíró fejlesztéseket kell előtérbe helyezni. Az integrált fejlesztési szemlélet része, hogy a településfejlesztési politikában az önkormányzati fejlesztések ösztönzik a magánerő, magántőke mobilizálását.

Esélyegyenlőség és társadalmi szolidaritás biztosítása:

Tiszaroff fejlesztési elképzelései kapcsán törekedni kell az esélyegyenlőség biztosítására, mely alapján a településen élő különböző társadalmi osztályok és rétegek is egyenlő módon, egységesen részesülhessenek a fejlesztés eredményeiben. A társadalmilag alacsonyabb jövedelemmel rendelkező réteg segítése érdekében a fejlesztés eszközeivel is biztosítani kell a társadalmi szolidaritást.

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok megvalósítása

Tiszaroff településfejlesztési koncepciója átfogó fejlesztési célokat határoz meg, amelyek hozzájárulnak a jövőképben megfogalmazottak realizálódásához. Az átfogó célok kijelöli a település legfontosabb gazdasági, társadalmi, környezeti, műszaki kihívásokra adott válaszait, pozícionálja Tiszaroffot és kijelöli a legfőbb hosszútávon megvalósítandó céljait. A település jövőképének legfőbb alkotóelemei, pillérei az átfogó célok.

V E R T I K Á L I S C É L O K					
	ÁTFOGÓ CÉLOK				
	Ipari település	Élhető település	Energiatudatos település	Szolgáltató település	Agrár település
Társadalmi átfogó cél	Munkahely teremtéssel népesség növelése	Népességmegtartás Népesség növelés	Civil társadalom energiatudatos fogyasztóvá tétele	A szolgáltatások fejlesztése	Agrár szférában és állattenyésztésben dolgozók ösztönzése
Gazdasági átfogó cél	Új vállalkozások támogatása	Munkahely teremtés	Energiafelhasználás optimalizálása	Vállakozás ösztönzés	állattartó telepek, mg-i termékfeldolgozó üzemek
	Vállalkozói munkahelyteremtés	Vállalkozások ösztönzése			
Infrastruk-turális átfogó cél	Autópálya és utak építése	Gyorsforgalmi útkapcsolat	Napkollektor létesítésének támogatása	Nagysebességű adatátvitel megvalósítás	Megújuló energia alkalmazása
Környezeti átfogó cél	Környezetbarát ipari beruházás	Megfelelő életminőségű élettér	Egyedi ingatlanok hő- és hangszigetelése, energetikai korszerűsítés	Környezetbarát technológiák	Környezetkímélő gazdálkodás
	Megújuló energia hasznosítása	Közterületek fejlesztése, zöldterületek	Energiatakarékos közvilágítás	Megújuló energia hasznosítása	Öntözéses gazdálkodás

		fenntartása			

Átfogó célok

Élhető település

A település legfontosabb célja a népességmegtartás és népességnövelés. A legnagyobb népességmegtartó erő a munkahely biztosítás, továbbá a megfelelő életminőségű élettér biztosítása. A munkahelyteremtés záloga a versenyképes vállalkozások letelepedése, a munkaerő mobilitás fokozása. A munkaerőpiaci versenyképesség alapja a képzett munkaerő, az elsősorban munkaerőfelvevő ágazatoknak megfelelő képzettségi szint elérése.
A település életterének javítása a letelepedés szempontjából kiemelt jelentőségű, amely tartalmazza a közterületek fejlesztését, a zöldterületek fenntartását, a megfelelő színvonalú, rugalmasan működő intézményrendszer további fejlesztését, továbbá a közösségi tér megteremtését. A településkép javítása egyrészt a közterület rendezést, másrészt a lakóingatlanok állagmegóvását, felújítását, új építéseket is jelent. Az élhető település társadalmi, kulturális összetartó erővel rendelkezik, melyekhez a helyi identitiás és a helyben szerveződő programok, társadalmi események is hozzájárulnak. Az élhető településképet nagymértékben befolyásolja az egységes, rehabilitált zöldfelületi rendszer. A rendezett utcaképek, a településközpont fejlesztése, közösségi tér kialakítása hozzájárul az élhető település megteremtéséhez.

Agrár település

A település adottsága a jó minőségű igen kiterjedt méretű termőföld, melynek művelése és az agrárium fejlesztése a jövő kitörési pontja. Ösztönözni és támogatni kell az agrár szférában dolgozókat.
A település külterületi szántóföldjeinek birtokviszonyai rendezettek, a nagyobb és közepes agrár vállalkozások viszonylag megújult gépparkkal, korszerű termelési szerkezettel rendelkeznek és a megtermelt terményekkel résztvevői a hazai és nemzetközi agrárpiacnak.
Ösztönözni kell az öntözéses területek megtartását és növelését, a külterületi csatornahálózat megvalósításával.
A piaci viszonynak megfelelő, a hazai klimatikus viszonyoknak és termőföldi adottságoknak megfelelő vetésszerkezet kialakítása nagyban elősegíti az agrárszféra fejlesztését. A megtermelt szántóföldi kultúrákhoz kapcsolódó állattenyésztés fejlesztése kiemelt cél. A meglévő állattartó telepek infrastrukturális és technológiai fejlesztésén túl a külterületi alkalmas területeken új állattartó telepek létesítését szorgalmazni kell. Az állattenyésztésnél a megújuló energiák környezettudatos alkalmazása (biomassza stb.) révén az állattartó telepek környezetbaráttá és energiatakarékossá tehetők.

Ipari központ

Tiszaroffon az egykori Tiszacsom telephelyének újrahasznosítását, revitalizációját ösztönözni kell. A településen jellemzőek a kisebb vállalkozások, melyek egyrészt fémipari vállalkozások és egyéb kisebb cégek folytatnak termelő tevékenységet. Ösztönözni kell a meglévő vállalkozások fejlesztését és újabb cégek letelepedését kell szorgalmazni.
A pályázati lehetőségek figyelembevételével új ipari üzem letelepedésének ösztönzése a munkahelyteremtés javítása miatt.
Az agrár fejlesztésekhez kapcsolódva élelmiszeripari, feldolgozóipari lehetőség megteremtése.

Energiatudatos település

A fenntartható fejlődés keretin belül a település célkitűzése az energiafelhasználás optimalizálása, a megújuló energiahasználat további fejlesztése. A megyei és térségi megújuló energiahasználatot figyelembe véve Tiszaroff alkalmazza a megújuló energiákat, intézményei nagy része napelemekkel felszerelt. A cél minden közintézmény energiahasználatának csökkentése, a megújuló energiák alkalmazása, valamint a lakossági energiahasználat korszerűsítése, kiváltása, a megújuló energiahasználat keretein belül a napkollektorok elterjedésének támogatása, továbbá az egyedi ingatlanok hőszigetelésének és energetikai korszerűsítésének népszerűsítése.
A település közvilágításának korszerűsítése, gazdaságosabb üzemmóddal, a színvonal megtartása vagy fejlesztése mellett.

Szolgáltató település
Tiszaroffon a mezőgazdasági mellett a szolgáltató jellegű vállalkozások jellemzőek. A szolgáltatások egyrészt a helybeli igényeket elégítik ki, de egyes szegmensekben ezeken túlmutatnak és kistérségi szerepkört is jelentenek. A település célkitűzése, hogy a lakosság részére a szolgáltatások helyben elérhetővé váljanak, így egy komfortosabb, szolgáltató település jöhet létre. Kiemelt cél a piactér megvalósítása, mely lehetőséget teremt a helyben termesztett és előállított áruk eladásának.

Önfenntartó település

A település egyik célja az önfenntartás megteremtése. Az önfenntartás egyszerre jelenti a megújuló energiák lehetőségeinek kihasználását, valamint a szükségletek megtermelését. Az önfenntartás jelenti a függetlenséget és a település jövőjét.
Ez jelenti egyrészt az energiát, melynek első lépései az intézmények energetikai fejlesztése (napkollektorok) kapcsán elkezdődtek. Támogatni szükséges az energiahatékonysági beruházásokat, melyek hosszútávon megtérülő befektetések.
Az élelmiszer termelés kapcsán az önkormányzati tulajdonú területeken növénytermesztés, valamint állattenyésztési program bevezetése. A helyben tenyésztett állatok értékesítése és helyben történő feldolgozásának szorgalmazása.

Üdülő település

A település természeti adottságai, fekvése, településképe alapján kedvet üdülési célpont. A meglévő üdülési funkció erősítése Tiszaroff egyik célkitűzése, mely jelenti a meglévő üdülőterület fejlesztését és a településen belül a lakófunkció mellett az időszakos tartózkodással járó üdülőfunkció megjelenését. Támogatni kell a meglévő helyi értéket képviselő hagyományos népi lakóházak értékőrző felújítását és üdülési funkcióra történő

használati mód változtatását. Az üdülő jelleg erősítéséhez hozzátartozik a szolgáltatások bővítése, a háttérinfrastruktúra megteremtése. Szorgalmazni kell a turisztikai célú beruházások megvalósítását.

2.2. Részcélok és beavatkozások területei egységének meghatározása

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

A településnek rendelkeznie kell egy olyan hosszú távú jövőképpel, amely egy tudatos értékválasztást tükröz, illetve kijelöli azt a célállapotot, amelyet a település 2030-ra akar elérni. A település jövőkép egy olyan vízió, amely a helyzet meghatározásból származó megállapításon alapul. Az átfogó célok a település középtávú, vagyis 10 - 15 éves fejlesztéspolitikai céljait rögzítik. A jövőkép elérése érdekében kerülnek meghatározásra az átfogó célok, vagyis a jövőkép teljesülésének előfeltételei. Azokat a középtávon realizálandó fókuszpontokat rögzítik, amely a településfejlesztés súlypontjai lesznek. Esetünkben a célállapot az átfogó célok esetében 2030. év. A településfejlesztési koncepció feladata továbbá részcélok kijelölése, amelyek már főbb fejlesztési területi illetve ágazati irányai lesznek a település fejlesztésének.

Tiszaroff tervezett jövőképének elérése érdekében az alábbi részcélok jelölhető ki. A részcélok az átfogó célok elérését segítő stratégiai területek.

a.) Ipari fejlesztés

Az ipari fejlesztés érdekében a meglévő vállalkozások fejlesztésén túl, a mezőgazdasági termelésre és állattenyésztésre építve a feldolgozóipar támogatása kiemelt jelentőségű. A munkaerő felvevő vállalkozások letelepedésének ösztönzése. Üzleti környezetfejlesztés hangsúlyos szerepének kialakítása, továbbá a kínálatfejlesztés mellett lényeges az üzleti szolgáltatások bővítése is. Az üzleti környezetfejlesztés nem kizárólag infrastruktúra fejlesztéseket jelenti ugyanis, hanem olyan üzleti szolgáltatásoknak a kiépítését is, amelyek a település befektetői, vállalkozói igényeit szolgálják ki.
A település agrár jellegére építve ösztönözni kell az agrár ágazathoz kapcsolódó ipari üzemek letelepedését, valamint a mezőgazdasági termékfeldolgozó ipar és az állattenyésztéshez kapcsolódó húsipar létrejöttét.
A kisebb vállalkozások segítése és pozícióba hozása is cél, melynek érdekében térségi összefogással pályázatíró- pályázatfigyelő iroda létrehozása szükséges, mely szolgáltatásaival a térség vállalkozásait segíti.
Az iparfejlesztésnél elsődleges cél a környezetbarát iparfejlesztés, vagyis olyan iparfejlesztés, amely környezetbarát technológiákat használ, környezettudatosan szerveződik. A kibocsátás, az egészség és környezetkárosító hatások mérséklése a fenntartható gazdaságfejlesztés alapja. A település gazdaságfejlesztésénél figyelembe kell venni a klímaváltozás veszélyeit.

b.) Agrár centrum és állattenyésztés fejlesztése

Tiszaroffon a település adottságai, természeti viszonyai, hagyományai alapján kiemelkedő jelentőségű mezőgazdasági tevékenység zajlik. Térségi viszonylatban is jelentős a község mezőgazdaságban betöltött pozíciója. Tiszaroff számára továbbra is kulcskérdés a mezőgazdaság és a hozzá kapcsolódó állattenyésztés erős szerepének fenntartása, amely a település legfontosabb gazdasági bázisa. A település gazdaságfejlesztése továbbra is a mezőgazdaságra és az ahhoz kapcsolódó iparágakra (feldolgozóipar, élelmiszeripar) továbbá az azt kiegészítő az állattenyésztésre fókuszál elsődlegesen. A mezőgazdaság versenyképessége érdekében a jó minőségű mezőgazdasági területeket továbbra is meg kell őrizni a termesztés számára. A mezőgazdasági területek jó minőségének megőrzése érdekében kiemelt jelentőségű a külterületen öntözőcsatorna építése, továbbá a belvízelvezető rendszert karban kell tartani és fejleszteni szükséges. A területek megközelíthetősége érdekében a külterületi főfeltáró utak burkolása szükséges. A mezőgazdasági vetésszerkezet kialakításánál a hagyományos kultúrák mellett reagálva a piac igényeire a korszerű, a termőföld lehetőségeinek megfelelő kultúrákat is termeszteni kell. Tudatos marketing tevékenységgel a megtermelt áruk piaci pozícióját erősíteni kell. Az élelmiszer feldolgozóipar irányában nyitni kell, korszerű üzemek létesítésével.
Az agrárfejlesztés érdekében a jóminőségű termőterületek megőrzése, a versenyképesség érdekében a vetésszerkezet összehangolása és tudatos marketing tevékenységgel a megtermelt áruk értékesítése. A mezőgazdaságot kiegészítő ágazatok állattenyésztés, élelmiszer feldolgozóipar infrastrukturális fejlesztése és a befektetés ösztönzés feltételeinek megteremtése.

Az állattenyésztés a megtermelt termények helyben történő felhasználásával szorosan kapcsolódik a mezőgazdasághoz. Szorgalmazni kell az állattartó telepek korszerűsítését, hatékonnyá tételét, és további állattartó telepek létrehozását támogatni kell. Lehetőséget kell teremteni a megújuló energiaforrások létesítésére, alkalmazására.

c.) Önfenntartó település

Az önfenntartás egyszerre jelenti a szükségletek megtermelését és az energiatakarékosságot. Az intézmények energetikai korszerűsítése és a lakossági energiahatékony rekonstrukciók jelenthetik az energia megtakarítás lehetőségét. Az intézmények energiahatékony felújításának, korszerűsítésének folytatása, a lakossági megújuló energiahasználat támogatása. Az élelmiszer előállítása az önkormányzati területek közmunka programban történő művelésével, és a közmunka programban történő állattenyésztés is hozzájárulhat az önfenntartó település létrehozásához.

d.) Energiatudatos település, megújuló energiák hasznosítása

Tiszaroffon az energia- és klímatudatos település kialakítását szolgáló szemléletformálás a lakosság, a vállalkozások és közszféra körében a településfejlesztés fontos eleme. A szemléletformálás célja egy környezettudatos település megteremtése. Ennek a fejlesztési célnak több rétege, eleme van.
A közlekedés terén a már hagyományokkal rendelkező környezetbarát közlekedést erősíteni szükséges. A közlekedéstudatosságot az iskolai oktatás keretei közé be kell építeni. Az oktatás keretein belül a kerékpáros közlekedés elsajátítását szorgalmazni kell. A

környezetbarát mobilitás feltételeinek javítása, vagyis a közlekedési rendszerek környezetbaráttá válásának támogatása, a kerékpáros infrastruktúrák fejlesztése. A kerékpáros közlekedés ösztönzése és a közösségi távolsági közlekedés használatának ösztönzése. Kiemelt területek tehát környezetbarát közlekedési rendszerek és környezetbarát közlekedési módok fejlesztése, ezáltal a fenntartható közlekedés megteremtése. Ennek biztosítása érdekében kül- és belterületi kerékpárút megvalósítása szükséges, elsődlegesen a két településrész biztonságos összekötése révén.
A parkolás biztonságos, kulturált megoldása érdekében új közterületi parkolók építése szükséges, elsősorban az intézmények közelében.
Másrészt szükséges erősíteni az energiatudatosságot. A települési energiahatékonyság növelése, a klímavédelmi és energiahatékonysági szempontokat előtérbe helyező közszolgáltatás fejlesztés. Továbbá a lakóépületek, nonprofit szektor által használt épületek energiahatékonysági korszerűsítése képezi a másik kiemelt területet. Ösztönözni a családi házak felújítása során az energetikai korszerűsítése. A megújuló energiák felhasználásának előmozdítása a lakosság körében.
Az infrastrukturális fejlesztés tekintetében ösztönözni a még rá nem csatlakozott ingatlanokat a szennyvízvezetékre történő rákötésre.
Az ökotudatosság keretein belül szorgalmazni a komposztáló telep létesítését. A már meglévő szelektív hulladékgyűjtő szigetek mellett újabb szelektív hulladékgyűjtési lehetőség kijelölése, a lakosság ösztönzése a szelektív gyűjtésben való részvételre. Tovább kell bővíteni a közszolgáltatások körét zöld hulladék és építési hulladék szervezett gyűjtésének megvalósításával. Az állati hulladékgyűjtést térségi szinten biztosítani kell.
Az ökotudatos szemlélet, vagyis a település természeti értékeinek védelme és megőrzése, szintén egy fenntartható és tudatos településfejlesztés megerősödését segíti. A védett illetve közösségi jelentőségű természeti értékek és területek természet-védelmi helyzetének és állapotának javítása, a természetvédelmi kezelés infrastrukturális feltételeinek javítása, illetve az ehhez kapcsolódó szemléletformálás tekinthető a legfontosabb feladatnak.

e.) Humánerőforrás fejlesztés

Tiszaroff fejlesztési stratégiájának fontos eleme a gazdasági igényeket kiszolgáló humánerőforrás fejlesztés támogatása. Magas színvonalú képzési struktúra fenntartása és a helyi piaci igényekkel történő összehangolása folyamatos kihívást jelent a település számára. A képzési, szakoktatási háttér fejlesztésében elsősorban a piaci igényeket, szükségleteket kell figyelembe venni. Ennek egyik alternatívája a település gazdaságát segítő, a helyi gazdaság igényeire alapozó képzési formák bevezetése. A szakképzés tartalmi, módszertani és szerkezeti kiépítése a versenyképes tudás megszerzése érdekében. A helyi gazdálkodók számára speciális szakmai tanfolyamok szervezése a korszerű állattenyésztési és agrárismeretek valamint gyümölcstermesztési, feldolgozási ismeretek elsajátítása érdekében. A hátrányos helyzetű és tartósan munkanélküli emberek, átképzésének támogatása a munkaerőpiacon történő elhelyezkedés érdekében. A jelen kor igényeihez alkalmazkodva a nyelvi és számítástechnikai képzések, átképzések szorgalmazása és támogatása, népszerűsítése.

f.) Idegenforgalmi fejlesztés

Kiemelt fejlesztési terület Tiszaroff számára az idegenforgalom. A település idegenforgalmi vonzereje megyén belül közepesnek mondható, az üdülési funkció pedig ugyancsak megyei összehasonlításban kiemelkedő. A természeti és települési környezet turisztikai keresletet generálnának, a turisztikai szolgálatosok kapacitásainak fejlesztése kitörési pontja a településnek. Tiszaroffon tovább erősíteni szükséges a komplex turisztikai termékeket, amelyek fellendítik a település idegenforgalmát. Két célterületen szükséges átfogó beavatkozásokat kezdeményezni.
Egyrészt a vonzerőfejlesztések tekintetében. Ennek keretében megtörténik a jelenlegi vonzerők attraktivitásának fejlesztése és új vonzerők létrehozása. A desztináció vonzerejének és versenyképességének növelése nagymértékben múlik a térségben működő attrakciókon. A térség turizmusának alacsony versenyképességét egyrészt az okozza, hogy hiányoznak azok a vonzerők, amelyek nemzetközi jelentőségűek lennének, a térség egyetlen attrakciója sem alkalmas arra, hogy önmagában megfelelő létszámú keresletet generáljon és hosszú tartózkodási időt biztosítson. Ebből eredően kiemelt fontosságú a turisztikai kínálat hálózatosodásának megteremtése, a szomszédos települések, elsősorban a Tisza – tó körüli települések turisztikai kínálatának komplex turisztikai csomagként történő értékesítése. A desztináció általános problémái között szerepel a komplex, élményt kínáló turisztikai termékek hiánya. A megváltozott turistaigények jelentős kihívásokat támasztanak a vonzerők számára, amelyhez csak nehezen tudnak alkalmazkodni az attrakciók. A valódi kihívást az élménygazdaságba történő átmenet jelenti a térségnek, vagyis a kínálati oldal jellegének megváltoztatása, élményközpontúvá tétele.
A másik kiemelt terület a turistafogadó kapacitások fejlesztése. Tiszaroffon a szálláshelyek egyes tipusai, így a falusi turizmus, az ifjúsági szálláshely megtalálható, valamint zártkörű nem kereskedelmi célú kimagasló színvonalú szálláshely is van a településen. Funkcióváltással újabb turisztikai hasznosítású intézmény kialakítása, hasznosítása, felújítása a rövidtávú célok között szerepel a településen. Tiszaroff számára tehát kiemelt cél az idegenforgalom fejlesztése, azon belül a két legfőbb terület a kínálati oldal fejlesztése és a kereslet generálása. A kínálati oldal fejlesztése egyszerre történik a vonzerők és a fogadó kapacitások szintjén.
A turisztikai vonzerők és szolgáltatások minősége, jellege nagymértékben befolyásolja a rólunk kialakult képet az ide érkező emberek szemében. Általában azok a települések, térségek, amelyek jelentős idegenforgalmi vonzerővel rendelkeznek, pozitív imázs alakul ki róluk. De nem csak az ideiglenes ide érkező emberekre gyakorol pozitív hatást a turizmus, hanem az itt élő lakosságra is, hiszen pozitívan befolyásolja kötődéseket, identitásukat, kulturális fogyasztási lehetőségeiket és gazdasági lehetőségüket. Ebből eredően a turizmus a település marketing stratégia kulcsterülete.

Cél a települési és térségi turisztikai kínálat tudatos marketing tevékenységgel történő értékesítése.

Pályázatok, befektetők révén új turisztikai attrakciók létrehozása, a turisztikai elemek összefogása a meglévő kínálat komplex csomaggá tétele elsődleges feladat.

A kulturális kínálat fontos szerepet tölt be Tiszaroffon az identitás megerősödésében. A társadalmi versenyképesség javítása elsősorban közösségfejlesztési beavatkozásokkal történik, amely alapvetően a helyi identitás erősítését célozza. A turisztikával foglalkozó helyi civil és nonprofit társaságok megalakulásának, működésének segítése hozzájárulhat a turizmus fejlesztéséhez. A helyi kötődés erősítése, a lakossági identitás fejlesztése egy tudatosabb, értékőrző közösségi modell alapja.

g.) Települési élettér fejlesztés

A részcél egyik kulcsterülete a vonzó lakóterületek megteremtése. A vonzó lakóterületek, a kulturált és korszerű lakókörnyezet fontos szerepet játszik abban, hogy az emberek szeressenek itt élni. Ebből eredően ez a terület is lényeges szerepet tölt be a településimázs formálásában, hozzájárul Tiszaroff attraktivitásának, vonzerejének növeléséhez. A települési életterek fejlesztésében fontos szerepe van a lakosságot kiszolgáló rekreációs tereknek és a reprezentatív településképnek, közterületeknek. A településközpont, mint a legfontosabb élettér és közösségi tér korszerűsítése, funkcióellátottságának további bővítése egész Tiszaroff számára meghatározó. A település központi területének rehabilitációja, közösségi tér létrehozása az élettér fejlesztéshez tartozik. A funkciógazdag és korszerű települési alközpontok kialakítása tekinthető az egyik lényeges területnek a településfejlesztési prioritások közül.

A gazdaság diverzifikációjának ösztönzése	**Települési környezet minőségi fejlesztése**	**Közösségvezérelt településfejlesztés**
Agrár szféra fejlesztése	Települési mikroklíma javítása és a települési környezet védelme	Humán közszolgáltatások fenntartható fejlesztése
Vállalkozói, üzleti környezet fejlesztése	Településszerkezet és településkép megőrzése épített értékek védelme	Generációkon átívelő közösségi életterek fejlesztése
Turizmus fejlesztése	A települési közlekedési rendszerek korszerűsítése, környezetbarát mobilitás ösztönzése	Települési identitás és közösségi kohézió erősítése
Integrált növekedés	**Fenntartható növekedés**	**Harmonikus növekedés**

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Tiszaroff területén a településrészek lehatárolásánál figyelembe lett véve a településszerkezet, az elhelyezett létesítmények, a településrészek jellege. Fentiek alapján a belterületen a településképi arculati kézikönyvvel összhangban a következő településrészek találhatók:

- 1. Történelmi településrész
- 2. Általános településrész

- 3. Üdülőterület településrész

Településrészek lehatárolása

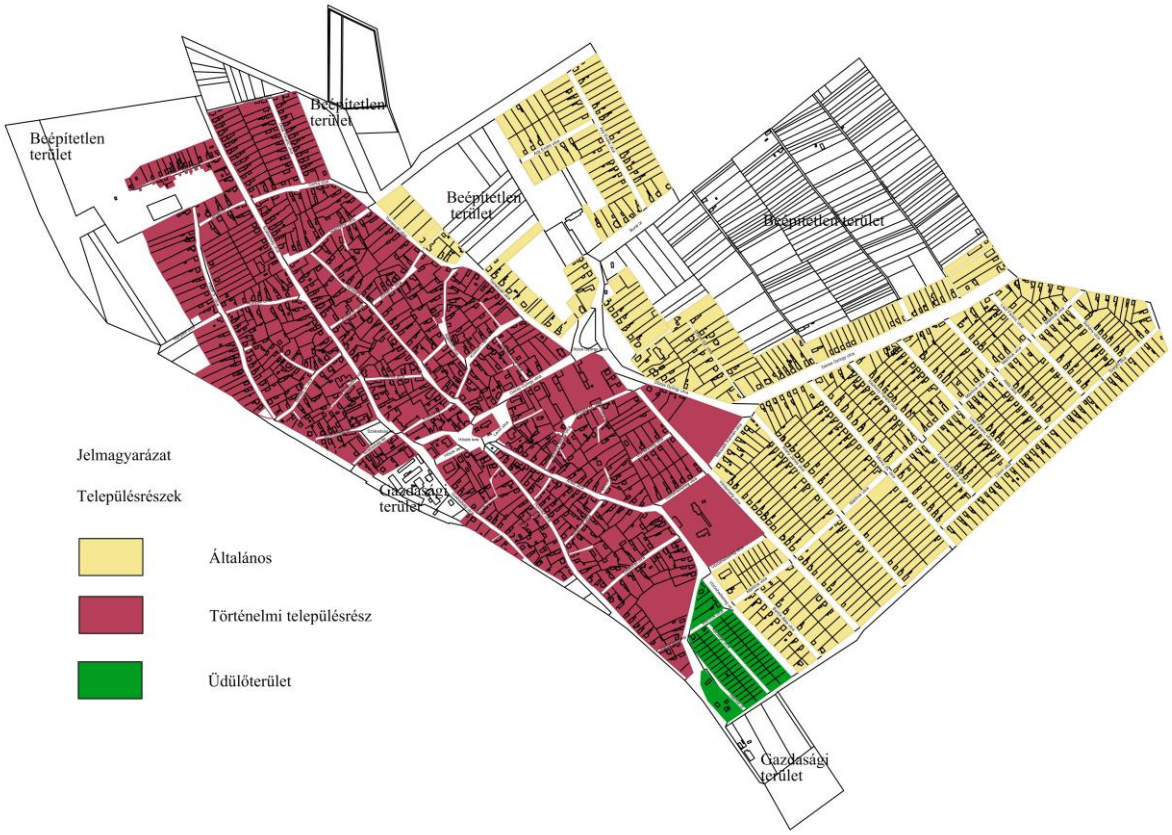

Fejlesztési célok az egyes településrészekre:

1. Történelmi településrész

A település központi területén településközpont rehabilitáció tervezett, amely jelenti egyrészt az intézmények és lakóépületek külső felújítását és energetikai korszerűsítését. A településrészen a belterületi úthálózat fejlesztése kiemelt fontosságú. A központi részen a Bodon – féle ház (Szabadság út 20/b) turisztikai célú hasznosítása, felújítása tervezett. a Verseghy Ferenc út 36 szám alatti ingatlanon közösségi tér fejlesztése kiemelt feladat. Az intézmények parkolóinak fejlesztése, és az egységes zöldfelületi rendszer létrehozása a településképet javítja. Az üresen álló, bontandó, vagy felújításra szoruló családiházak felújítása a településképet vonzóbbá teszi.

2. Általános településrész

A területen a családiházak energetikai korszerűsítését, felújítását támogatni kell. az üresen álló telkek beépítését szorgalmazni szükséges. A rossz állagú épületek felújítása, vagy az avult épületek bontása és az így felszabaduló terület beépítése a településképet vonzóbbá teszi. A közterületek rendezésével, utcafásításokkal az utcaképek megváltoznak, vonzóvá teszik a területet.

3. Üdülőterület településrész

A felújítandó üdülőépületek korszerűsítése, felújítása a településrész értékét növeli. Az üdülőterület telkein szorgalmazni kell a pihenőkertek rendezését, az utcákon egységes zöldfelület létrehozása tervezett.

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATHOZ

S W O T - a n a l í z i s

Erősségek (Strenght)	Gyengeségek (Weakness)
• természeti, táji, épített környezeti adottságok	• munkanélküliség veszélye • foglalkoztatási nehézségek

• hagyományokon alapuló mezőgazdaság • jelenleg is működő állattartó telepek • Tisza folyó • teljes infrastrukturális ellátottság a belterületen • energiaellátás megoldott • belterületi utak nagy része szilárd burkolattal ellátott • külterületi természeti értékek • nagy mozgástér a fejlesztési projektek területi befogadására • jelentős potenciális munkaerő jelenléte • üdülési funkció megléte • meglévő szálláshely kínálat • kihasználatlan munkaerőpiaci tartalék • energetikailag korszerű, vagy korszerűsítés előtt álló intézmények • rendezett településkép • nyugodt, csendes lakókörnyezet • csekély levegőszennyeződés • zsáktelepülés jelleg • Fejlődő és korszerűsödő infrastruktúra • Alapellátás helyben biztosított • Jól működő intézményhálózat • Meglévő egyházi fenntartású oktatási intézmények • Működő bölcsőde • Közmunkaprogram hatékony kihasználása • Meglévő tömegsportot kiszolgáló létesítmények	• mezőgazdaság alacsony jövedelemtermelő képessége • többirányú közúti kapcsolatok hiánya • vasútvonal hiány • külterületi csatornahálózat hiánya • kerékpárutak, járdák, járdaszigetek hiánya • alacsony foglalkoztatottság • alacsony jövedelmi viszonyok • tőke hiány • ipari hagyományok hiánya • megszűnt, felhagyott állattartó telepek • egykori Tiszacsom ipartelep hasznosításra váró területe • egyes szolgáltatások alacsony színvonala • kis számú termelőüzem • nincs termékfeldolgozás • foglalkoztatottak kis száma • munkahelyek hiánya • hiányos kereskedelmi ellátás • gyenge vállalkozói aktivitás • korlátozott szórakozási lehetőségek
Lehetőségek (Opportunities)	**Veszélyek (Threats)**
• pályázati lehetőségek kiaknázása • településkép arculat megerősítés • településközpont rehabilitáció • oktatási intézmények bővítése • a javuló környezetminőség kedvezően befolyásolhatja a bevándorlást, letelepedést • az alacsony ingatlanárak • turisztikai kínálat bővítése • szálláshely kapacitások fejlesztése	• lakosság megtartó képességének csökkenése • pályázati lehetőségek hiánya • munkanélküliség számának növekedése • újabb munkalehetőségek hiánya • szegregáció növekedése • táji környezet leépülése • ipari fejlesztés hiánya • tőke hiány

• kistérségi lehetőségek, kedvezmények kihasználása • oktatás fejlesztése • szabadidős tevékenységek, programok szervezése • kerékpárút építése, és az erre épülő kerékpáros turizmus fejlesztése • természetjáró turizmus megteremtésének segítése • természetközeli turizmus fejlesztés • a helyben termelt mezőgazdasági termékek helyben feldolgozása • ipar fejlesztése • gazdasági területek kialakítása • logisztikai tevékenység kialakítása • agrár marketing tevékenység erősítése • állattartás ösztönzése • állattartó telepek korszerűsítése, fejlesztése • egységes zöldfelületi rendszer létrehozása • közösségi tér létrehozása • rendezvények, találkozók szervezése • A letelepedés ösztönzése telekkínálattal • Hagyományteremtő turisztikai és gasztronómiai rendezvények	• turisztikai érdeklődés csökkenése • csökkenő önkormányzati bevételek • lakosságszám visszaesés • elvándorlás növekedése • elöregedés • a zöldterületek felújításának hiánya • a településközpont egységes arculat megteremtésének hiánya • turisztikai marketing hiánya • burkolt utak állagának romlása, karbantartásának hiánya • marketing hiány • turizmus fejlesztésre érdeklődés hiánya • állattartó telepek korszerűsítésének elmaradása, bezárása • kerékpárút építés elmarad • intézmények tervezett bővítése elmarad • kiszámíthatatlan politikai, gazdasági, környezeti hatások

A település erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit, veszélyeit elemezve megállapítható, hogy a település fejlődésének alapja a gazdaság fejlesztése, beruházások megvalósítása. A megvalósuló beruházások munkahelyteremtéssel járnak, melyek a helyi munkaerő foglalkoztatás szintjét emelik és munkanélküliek arányát csökkentik. A helyi gazdaság élénkítése hozzájárulhat a kapcsolódó szolgáltatások megteremtéséhez, működtetéséhez. A település legjelentősebb kitörési pontja lehet a turizmus, valamint a hagyományokkal rendelkező mezőgazdaság és állattenyésztés fejlesztése. Mindezen tényezők közvetve visszahatnak az elvándorlás mérsékléséhez.

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A településfejlesztési koncepció egy részletes megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés) előzte meg. A megalapozó vizsgálat részletesen bemutatja a település jelenlegi helyzetét, a gazdasági, társadalmi, környezeti folyamatokat, tendenciákat.
A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatokat a kijelölt átfogó és részcélok mentén lehet kijelölni. Az adatok körének

kijelölésekor elsődleges szempont, hogy ezen adatokkal a kívánt változások mérhetőek legyenek.

Beavatkozási terület	**Beavatkozási terület leírása**	**Jelenlegi érték**	**Tervezett érték**	**Változás**
Vállalkozások száma	A településen regisztrált vállalkozások száma 1000 lakosra	207 db	220 db	+13 db
Kereskedelem	Kereskedelmi egységek száma	14 db	16 db	+ 2db
Vendéglátás	Vendéglátó egységek száma	7 db	8 db	+1 db
Munkanélküliség	Regisztrált munkanélküli	135 fő	110 fő	-25 fő
Idegenforgalom	Kereskedelmi szálláshelyek szállásférőhelyeinek száma	0db	10db	+10db
Idegenforgalom	Falusi szálláshelyek férőhelyeinek száma	52 fő	60 fő	+8 fő
Idegenforgalom	Falusi szálláshelyek vendégeinek száma	5 fő	15 fő	+10 fő
Lakónépesség száma	Települési lakónépesség száma	1535 fő	1560 fő	+ 25 fő
Élveszületések száma	Élveszületések száma	16 fő	22 fő	+ 6 fő
Halálozások száma	Halálozások száma	37 fő	25 fő	-12 fő
Odavándorlás száma	Odavándorlás száma	131 fő	150 fő	+ 19fő
Elvándorlás száma	Elvándorlás száma	97 fő	85 fő	-12 fő
Kiadott építési engedélyek száma	Kiadott építési engedélyek száma	3 db	5 db	+ 2 db
Kiadott használatbavételi engedélyek száma	Kiadott használatbavételi engedélyek száma	3 db	5 db	+ 2 db
Társadalmi önszerveződés	Civil szervezetek száma	4 db	6 db	+ 2db
Rendezvények	Rendezvények száma	7 db	10 db	+ 3 db
Lakás	lakásállomány	836 db	840 db	+ 4db
Vízvezeték hálózat	vízvezeték hálózat	24,10 km	24,10 km	0 km

	hossza			
Vízvezeték hálózat	Vízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások	836 db	840 db	+ 4 db
Csatornahálózat	Csatornahálózat hossza	22, 60 km	22, 60km	0 km
Csatorna rákötés	Közüzemi csatornahálózatra rákötött lakások száma	664 db	700 db	+36db
Háztartási gázfogyasztók száma	Háztartási gázfogyasztók száma	483 db	520 db	+37 db
Háztartási villamosenergia fogyasztók száma	Háztartási villamosenergia fogyasztók száma	1018 db	1018 db	0 db
Könyvtár	Nyilvános könyvtár egységeinek száma	11 231db	11 500 db	+319 db

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjének és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

Területfelhasználási változások

A területfelhasználási változások során cél a kompakt és a klímatudatos település megteremtéséhez szükséges a település egyes térszerkezeti elemeinek felülvizsgálata és újra gondolása. A területfelhasználási változások a meglévő és tervezett területhasználat változását mutatják be.

Tiszaroff belterületén a következő területfelhasználási változások tervezettek:

- Tervezett turisztikai célú fejlesztés (Bodon – féle ház, Szabadság út 20/b)
- Közösségi tér fejlesztés (Verseghy F. út 36)
- Piac kialakítása

Tiszaroff község fejlesztésének célja a lakosság számának növekedése, a korszerkezet átalakítása. Ennek érdekében minden munkahelyteremtési szándékot, fejlesztési lehetőséget támogatnak. a korszerkezet átalakítása érdekében támogatják a legifjabbakat, működő

bölcsőde és óvodai lehetőség helyben biztosított. A település kitörési pontja a turizmus fejlesztése, gazdasági fejlesztés, a kisebb ipari üzemek letelepedésének ösztönzése. A külterületi mezőgazdasághoz kapcsolódó állattartó telepek fejlesztésének támogatása, a település ipari - agrár jellegének megőrzése, a mezőgazdaságra és állattenyésztésre épülő feldolgozóüzemek létesítése, az egykori Tiszacsom területének revitalizációja. A település belterületének rendezése, jellegének erősítése, az infrastrukturális elemek fejlesztése, aktív zöldfelület kialakításával, a meglévő közterületek zöldfelületének rehabilitációjával, közösségi tér megteremtésével, élhető, minőségi lakókörnyezet kialakítása. A még nem felújított egyes intézmények energiahatékony felújítása az üzemeltetési költségek optimalizálása. Új ipari és szolgáltató létesítmények letelepedésének ösztönzése, mely által a foglalkoztatottsági szint emelése megtörténhet. A természeti környezetre, a meglévő adottságokra alapozott turizmus további fejlesztése, mely összekapcsolható a térségi idegenforgalommal.
A munkanélküliség csökkentése, a szociális ellátásra szorulók arányának visszaszorítása, a szociális védőháló megerősítése. A népességszám megtartása és növelése, az oktatási szint emelésével az iskolázottság növelése.

Fejlesztések térképi ábrázolása

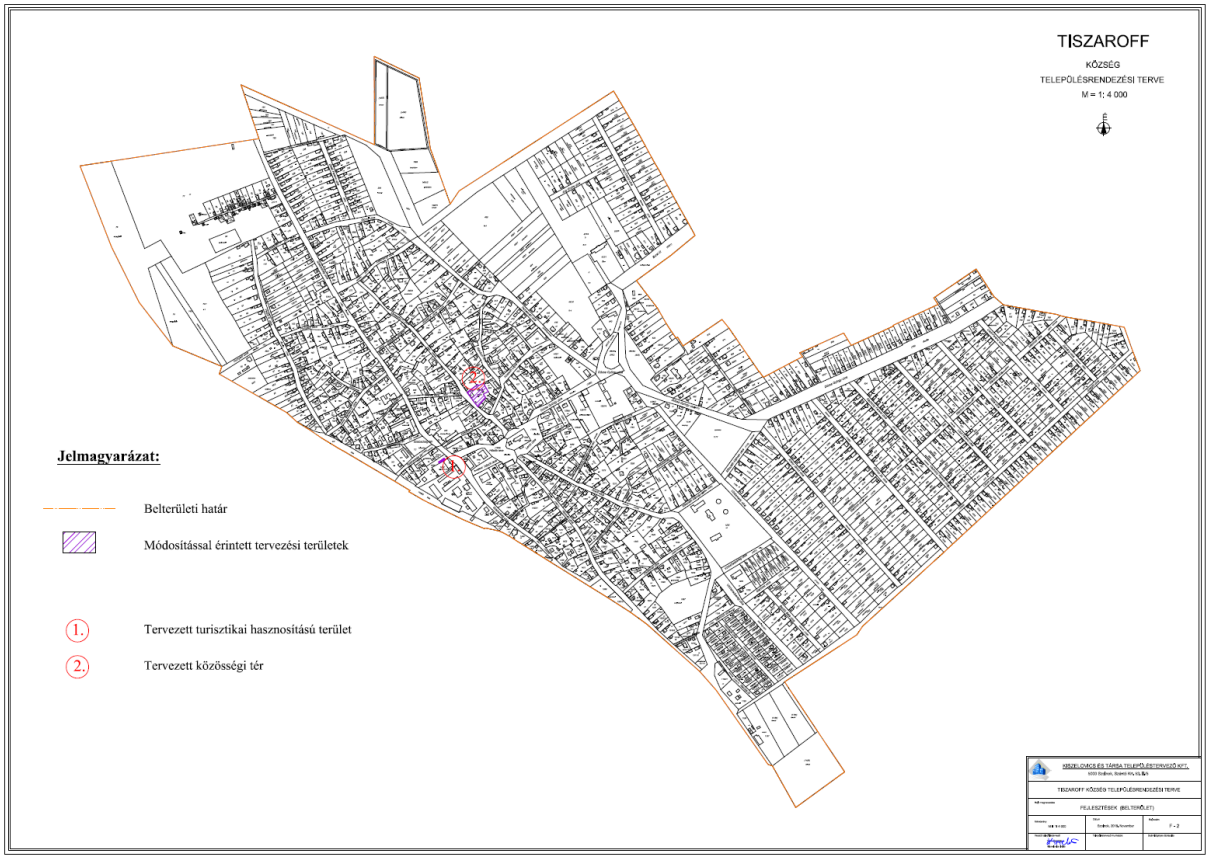

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésre

A 2001. évi LXIV. törvény szabályozza és határozza meg a kulturális örökség védelmét. A törvény hatálya kiterjed a régészeti örökségre, műemléki értékekre, kulturális javakra, továbbá meghatározza ezek védelem alatt álló környezetét is.
A védelem alatt álló művi értékek környezetében történő fejlesztések meghatározásánál, elsődleges szempont az adott művi érték védelme, továbbá a művi érték környezetének figyelembevétele. A helyi építési szabályzatban kell meghatározni azokat a szabályozókat, melyek figyelembe veszik a kulturális örökség védelmét és előtérbe helyezik a fenntartható fejlesztést.

Művi értékek

A településen az alábbi műemlékek, műemlékegyüttes találhatók:

- Borbély kúria
  Tiszaroff, Aradi utca 36., hrsz: 1232
  törzsszám: 9260
  azonosító szám: 6082

- Borbély kúria, Műemlék tartozék: melléképületek
  Tiszaroff, Aradi utca 28., hrsz: 1232
  törzsszám: 9260
  azonosító szám: 16123

- Református templom
  Tiszaroff, Hősök tere., hrsz: 1395
  törzsszám: 4060
  azonosító szám: 6083

Tiszaroff község településképének védelméről Tiszaroff Község Önkormányzata Képviselő – testületének a 16/2017. (XII.20.) számú rendelete szól. A településképi rendelet a jóváhagyott településképi arculati kézikönyvvel összhangban készült.
Tiszaroff község önkormányzati képviselő – testülete a településképi rendeletben védelem alá helyezte az alábbi épített értékeket:

- Polgármesteri hivatal épülete, Tiszaroff, Szabadság utca 22, hrsz: 19.
  Az 1800-as évek végén épült, építőjeként Hubert grófot ismerik. Fennállása óta középületként funkcionál. A településközpont jellegzetes épülete. Jellegzetes a főépület ablakpárkányának és az épület felső párkányának díszített kiképzése.

- Katolikus iskola épülete, Tiszaroff, Szabadság utca 26, hrsz: 22/2.
  Az 1930-as évek elején épült úgynevezett katolikus iskola. Az általános iskola 2 tantermes, és az udvari tornác kialakításának motívumai a Kós Károly nevéhez fűződő stílust képviselik.

- Rendőrség épülete, Tiszaroff, Dózsa György út 2/a, hrsz: 428
  Az 1820-ban létesült épület egykor a lovas csendőrségi szolgálat céljából épült. Jellegzetessége a középső traktus előreugrása, a timpanonos oromzat, a díszítőelemek és ablakkeretezések.

- Római katolikus templom, Tiszaroff, Szabadság utca 26, hrsz: 21.
  Az 1800-1900 -as évek fordulóján épült egyhajós római katolikus templom. A templomot a betelepült kisszámú zsellérek építették.

- Régi református iskola, Tiszaroff, Szabadság utca 20, hrsz: 1452.
  Az 1930-as évek körül épült általános iskola fennállása óta iskolaként funkcionál. Az

épület jellegzetessége az ablakok aránya, valamint a bejárati rész kiugratott épülettömege.

- Gyülekezeti terem, Tiszaroff, Szabadság utca, hrsz: 324
  Egykori gyülekezeti terem, jellegzetessége a hosszú tornác és az eredeti nyílászárók.

A település helyi építészeti örökség védelmét és fenntartható fejlesztését szolgáló

előírások a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény szerint Tiszaroff község 16/2017. (XII.20.) számú településképvédelmi rendeltben kerültek meghatározásra.

A településképi szempontból meghatározó épületek felújítása esetén az eredeti építészeti jellemzők megőrizendők fenti önkormányzati rendeletben rögzítettek szerint, funkció tekintetében pedig törekedni kell az eredeti funkció, vagy a védett érték fenntartását, fennmaradását nem akadályozó elsősorban közösségi funkció kialakítására.

Régészeti örökség

Országos régészeti védelem alatt álló lelőhelyek (Lechner Lajos Tudásközpont adatközlése):

A Lechner Lajos Tudásközpont adatszolgáltatása alapján Tiszaroffon az alábbi lelőhelyek találhatók:

Azonosító	Lelőhelyszám	Név	hrsz
50726	5 (Tiszagyenda)	Telki iskola	0209/1, 0325/15, 0325/12, 0325/4, 0306, 0324, 0325/11, 0449/1, 0458/2, 0449/4, 0449/3, 0449/2, 0325/17, 0325/19, 0326/2, 0333/10, 0325/30, 0325/31, 0325/34, 0325/32, 0325/22
32682	1	Vörös tanya	0247/3, 0247/2, 0247/4
32877	2	Örvényes - halom	0230/12
35769	3	Ajtósi - part	0241, 0242/4, 0242/5, 0242/6, 0242/7, 0246, 0242/8, 0150/10, 0150/2
50724	4	Proletár - földek	0389, 0408/1, 0408/2, 0408/3, 0392
50748	5	Veres –tanyás földek	0247/9, 0247/10, 0247/11, 0324, 0247/12, 0325/31, 0352/10, 0352/7, 0352/8, 0352/9
51259	6	Tiszaroffi tározó II. lelőhely	0271/3, 0267/1, 0270, 0242/4, 0246, 0242/8
82335	7	Proletár – földek II	0247/10, 0247/11, 0349/15, 0349/13, 0349/18, 0247/8, 0247/12, 0351/1, 0352/4, 0352/9
82337	8	Proletár – földek III.	0390, 0247/8, 0395/6, 0247/6
82339	9	Veres – tanyás földek I.	0279, 0274/1, 0281, 0282
82125	10	Veres – tanyás földek II.	0260/9, 0260/2, 0261/5, 0256 0260/9, 0260/2, 0261/5, 0256

Forrás: Lechner Lajos Tudásközpont adatszolgáltatása

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

A célok megvalósítását azok az önkormányzati tevékenységek jelentik, melyek segítik a fő célkitűzések megvalósítását és támogatják a fejlesztési célokat.
Ezen eszközök a következők lehetnek:

- Településszerkezeti tervben jelölt fejlesztések megvalósulása
- A szabályozási tevékenységek (pl.: út szélesítés, új út nyitás megvalósítása, töltéskorszerűsítéshez kapcsolódó kisajátítás, mint sajátos jogintézény)
- Új fejlesztés esetén településfejlesztési megállapodás a befektetővel
- Befektetők bevonása, esetleges együttműködés
- Pályázatok
- Helyi adókedvezményekkel a munkahelyteremtő vállalkozások letelepedésének elősegítése
- Fiatalok letelepedésének ösztönzése (pl.: első lakáshoz jutási támogatás)
- Önkormányzati tulajdonú telekértékesítések támogatási rendszere (letelepedés ösztönzése érdekében lakásépítéshez kötötten)
- Önfenntartás érdekében önkormányzati beruházások és a közmunka- és startmunka program folytatása
- Marketing tevékenység

A településfejlesztési koncepció megvalósítását szolgáló szervezeti elvárások:

A településfejlesztési koncepció megvalósítása olyan szervezeti együttműködést igényel, amely biztosítja a koncepció folyamatos monitoringját és a visszacsatolási lehetőséget.
A koncepció megvalósulása érdekében folyamatosan nyomon kell követni a fejlesztések megvalósulását, az elért eredményeket elemezni és értékelni kell. A településfejlesztés társadalmi, gazdasági és szabályozási környezetét figyelemmel kell kísérni, és a külső feltételrendszer változásainak koncepcióra gyakorolt hatását elemezni szükséges. Ezen feltételek változásának visszacsatolását meg kell valósítani a koncepcióba.
A település társadalmi és gazdasági igényeinek nyomonkövetése és a változások beépítése a koncepció megfelelő fejezeteibe.
A társadalmasítás feltételrendszerének kidolgozása, a partnerségi határozatban megfogalmazott partnerek bevonása a koncepció értékelésébe.

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

Javasolt az esedékes pályázatokhoz, programokhoz kapcsolódva az önkormányzat részéről egy olyan szervezet vagy csoport létrehozása, mely figyelemmel kíséri a következő hétéves időszakban azon pályázatokat, programokat, melyek a település szempontjából beilleszthetők a koncepcióban rögzített fejlesztési elképzelésekbe.

Javasolt a változások aktualizálása, a megvalósult fejlesztések törlése és a fejlesztési célok a gazdasági, pályázati környezethez alakított pontosítása, továbbá a kiinduló adatoknál szereplő táblázat aktualizálása.
Az esetleges év közben nagyobb tervezett fejlesztések, vagy pályázati lehetőségek esetén szükség szerint a településfejlesztési koncepciót kiegészíteni, módosítani lehet, minden esetben a változtatás indoklásával és a koncepció jóváhagyásával.

Szolnok, 2018. december hó